SOSIALISMIN

teoria ja käytäntö

★ Todellisista ja näennäisistä vapauksista

★ Vallankumous ja demokratia

★ Hyökkääjän sionistinen kaukalo

12

9. vsk. — Ilmestyy torstaisin — Maaliskuun 18. pnä 1976 — Hinta 0,40 mk

UUTISTOIMISTO NOVOSTI HELSINKI

SOSIALISMIN TEORIA JA KÄYTÄNTÖ

N:o 12 (391)

Maaliskuun 18. pnä 1976

Tässä numerossa: Sivu

Helsinki 1976 Kirjapaino Kursiivi Oy

I. ALEKSANDROV

Todellisista ja näennäisistä vapauksista

I

NKP:n keskuskomitean toimintaselostuksessa puolueen 24. edustajakokoukselle toveri L. I. Brezhnev totesi: ”Demokratian kysymykset ovat nykyään tunnetusti sosialismin maailman ja kapitalismin maailman välisen ideologisen ja poliittisen taistelun keskipisteessä”. Menneet vuodet ovat vahvistaneet tämän ajatuksen oikeaksi.

Valtiovallan sisältöön ja muotoihin sekä ihmisen reaalisten oikeuksien laajuuteen ja olemukseen liittyvät ongelmat synnyttävät nykymaailmassa elävää kiinnostusta ihmisten mielessä, sillä yhä uudet ja taas uudet miljoonat tulevat mukaan aktiiviseen poliittiseen elämään.

Dynaamisesti kehittyvissä sosialismin maissa demokratian edelleen täydellistäminen on niin aineellisella ja sosiaalisella kuin kulttuurin alalla menestyksellisen eteenpäinmenon tärkeimpiä tekijöitä. Syvän, kaikkikäsittävän kriisin kourissa olevassa porvarillisessa yhteiskunnassa nousee sen sijaan kärkevänä esiin kysymys työväenluokan ja kaikkien työtätekevien pitkällisen taistelun kuluessa valloittamien oikeuksien puolustamisesta sekä todellisen demokratian varmistamisesta.

Tunnettuahan on, että valtaan marssiessaan porvaristo sinkosi yksilön vapautta koskevan tunnuksen, joka kuten sittemmin selvisi merkitsi ennen kaikkea vapautta tuotantovälineiden yksityisomistukseen, so. vapautta vieraan työn riistämiseen. Kun työväenluokka tuli poliittiselle areenalle, esitti se ajatuksen vapaudesta joukoille, vapaudesta itse työihmisille. Porvaristo vastasi siihen — etenkin imperialismin kaudella — rajoittamalla ja pyrkimällä tukahduttamaan kaikki vapaudet.

Myös proletariaatti kulki valtaan tunnuksenaan vapaus, mutta

vapaus ennen kaikkea riistosta sekä sosiaalisesta ja kansallisesta sorrosta. Mitä yksilölliseen vapauteen tulee, niin sosialistinen vallankumous turvasi sen myöntämällä ja takaamalla vapauden kansalle, työtätekeville joukoille; se avasi tien kaikkien eikä vain kapean "eliitin" yksilöllisyyden kaikinpuoliseen kehitykseen.

"Vapaus on ilman muuta erittäin olennainen tunnus jokaisessa vallankumouksessa, olkoonpa se sitten sosialistinen tai demokraattinen", V. I. Lenin tähdensi. "Mutta meidän ohjelmamme julistaa: vapaus on petkutusta, jollei se edistä työn vapauttamista pääoman sorrosta" (V. I. Lenin. *Teokset*, 29. osa, s. 332). Näin vapauskysymyksen periaatteellinen uusi asettelu siirtyi teoriasta käytännön elämään. Porvarilliselle demokratialle, jonka kapitalismin puolustajat olivat julistaneet "ikuiseksi" ja "yleisinhimilliseksi", heitettiin historiallinen haaste.

Vanhan maailman kaikki voimat ottivat pistimin vastaan sosialistisen demokratian synnyn. Tämän demokratian vastaista taistelua varten luotiin tähän saakka toimiva määrätietoisesti järjestetty ja runsaasti rahoitettava valehtelu- ja panettelujärjestelmä, joka ei kaihda mitään keinoja.

Neuvostoliiton vastustajat yrittävät valtiolon ja kaikenlaisen vääristelyn avulla kuvata sosialismia omien maidensa kansoille huonossa valossa. He yrittävät "vieroittaa", kuten Lenin sanoi, kaikesta halustakin miettiä, ketä ja mitä varten sosialistinen järjestelmä on olemassa ja millainen sosialistinen demokratia oikeastaan on.

Näin jatkui monia vuosikymmeniä. Viime aikoina neuvostovastainen kampanja on voimistunut ja saanut eräitä uusia piirteitä. Syyt siihen ovat ilmeisen selvät. On käynyt välttämättömäksi kääntää kapitalististen maiden kansalaispiirien ja kansojen huomio pois siitä viheliäisyydestä, jota porvarillinen yhteiskunta edustaa etenkin nyt, kun se on joutunut syvän talouspulan sekä uusien sosiaalisten ja poliittisten järkytysten valtaan. Eräät varsin vaikutusvaltaiset piirit pyrkivät uuden neuvostovastaisen kampanjan avulla saattamaan kansainvälisen liennytyksen huonoon valoon, pysäyttämään liennytysprosessin kehityksen ja aloittamaan uuden "psykologisen sodan" kierroksen. Yrittäessään vastustaa Neuvostoliiton arvovallan kasvua kansainvälisellä näyttämöllä ja ymmärtäessään, että neuvostomaassa ei ole olemassa reaaleja sosialisminvastaisia voimia, sosialismin viholliset aikovat vahingoittaa sitä turvautumalla kouralliseen niin sanottuja "toisinajattelevia".

On sääli, että monet lännessä eivät voi kuunnella, mistä ja miten esimerkiksi radioasemat "Vapaus" ja "Vapaa Eurooppa" puhuvat Münchenistä käsin venäjänkielellä ja Neuvostoliiton ja Itä-Euroopan muiden kansojen kielillä, eivätkä pelkästään nämä radioasemat, vaan myös eräät valtiollisetkin. Länsimaiset radiokuulijat saisivat ensinnäkin ihmetyksek-

seen tietää, kuinka hyvin, vauraasti ja huolettomasti he todellisuudessa elävät ankarasta talouspulasta huolimatta. Toiseksi he vakuuttautuisivat sitä, kuinka paljon älyttömyyksiä ja raivoisaa vihaa kaikki nämä "radioäänet" kohdistavat sosialistisiin maihin.

Ideologiset vastustajamme verhoavat omaa henkistä köyhyyttään ala-arvoisilla sensaatioilla. He sivuuttavat tarkkaan sellaiset demokratian puolet kuin vapautus riistosta ja pääoman vallasta, työtätekevien osallistumisen valtion asioiden hoitoon ja tuotannon johtamiseen. He vaikenevat sitkeästi sen yhteiskunnallis-poliittisen järjestelmän olemuksesta, joka turvaa todellisen kansanvallan ja varmuuden tulevaisuudesta taaten jokaiselle mahdollisuuden päästä osalliseksi mahdollisuuden kartuttamista korkeista henkisistä arvoista. Ja ilman sitähän puheet demokratiasta ovat ylipäänsä tyhjänpäiväistä jaarittelua. Sen vuoksi on syytä — ennen kuin paneudutaan tutkimaan länsimaisen propagandan neuvostovastaisia myyttejä — palauttaa mieleen eräät totuudet neuvostodemokratian alkuperästä, luonteesta ja sisällöstä.

II

NKP:n lähestymistavan demokratian kysymyksiin määritteli Lenin, joka kehitti ja rikastutti tieteellisen kommunismin perustanlaskijoiden näkemyksiä. Kuten Lenin monesti korosti, yhteiskunnan valtiollinen johto työväenluokan toimesta, nykyajan etumaisen luokan toimesta, pystytetään enemmistön etuja vastaavasti ja yhdessä enemmistön kanssa.

Sosialistisen vallankumouksen voitto Venäjällä merkitsi, että mitä laajimmat väestökerrokset — työtätekevät joukot — alkoivat ensi kertaa historiassa toteuttaa valtaa ei sanoissa vaan teoissa.

Nuoren neuvostomaan tiellä oli valtavia vaikeuksia; jouduttiin nujertamaan vastavallankumouksellisten voimien raivoisaa vastarintaa, torjumaan ulkomaista aseellista interventiota ja eliminoimaan sodanjälkeistä taloudellista rappiotilaa. Viholliset halusivat avoimen väkivallan avulla hävittää sen yhteiskuntajärjestelmän, jonka itse kansa oli valinnut. Vastaukseksi siihen myös työläisten ja talonpoikain vallan oli pakko turvautua väkivaltaan. Mutta siinäkin tilanteessa proletariaatin diktatuuri ilmaisi vakuuttavasti, kuten Lenin sanoi, "tärkeimmän olemuksensa": väestön valtaenemmistön demokratiana se ratkaisi ennen kaikkea rakennus-, organisaatio- ja kasvatustehtäviä.

Demokratian kaikinpuolinen laajentaminen ja syventäminen, joukkojen maksimaalinen aktivointi ja niiden mukaan saaminen valtion asioiden hoitoon olivat välttämätön edellytys sosialistisen yhteiskunnan luomiselle. Sosialististen yhteiskuntasuhteiden lujittaminen ja kehittäminen loi vuorostaan yhä laajempia mahdollisuuksia uudentyyppisen demokratian kehittämiseen.

Vuosikymmenet, joiden aikana sosialismia ja kommunismia on rakennettu, ovat vahvistaneet oi-

keaksi ja elinvoimaiseksi Leninin opin demokratiasta. Neuvostoliikansanvallan kehittämiseksi. Sotossa on tehty valtavan paljon sialismin SNTL:ssa saavuttaman täydellisen ja lopullisen voiton tuloksena proletariaatin diktatuurin valtio on kehittynyt yleiskansalliseksi valtioksi, joka ilmaisee koko yhteiskunnan etuja ja tahtoa. Siihen on ollut myötävaikuttamassa maassa vallitseva uusi yleispoliittinen tilanne, joka syntyi yksilönpalvonnan seurausten eliminoimisen ansiosta. Päättävästi toimien NKP on juurinut kaikki laillisuuden loukkaukset. NKP:n 23. ja 24. edustajakokouksen päätösten täytäntöönpano varmisti joukkojen roolin merkittävän kasvun ja niiden entistä tehokkaamman osallistumisen politiikan kehittelyyn ja sen täytäntöönpanon valvontaan.

Mitkä ovat sosialistista demokratiaa leimaavat päämomentit?

Näitä päämomentteja ovat vapaus pääoman vallasta, ihmisen toiseen ihmiseen kohdistamasta riistosta; ihmisten vapaus heidän käytöstään imperialismin etujen vuoksi käytävissä tuhoisissa hyökkäyssodissa; vapaus sosiaalisesta ja kansallisesta sorrosta sekä rotusyrjinnästä; sellaiset luotettavasti taatut ihmisen perusoikeudet kuin oikeus työhön, sivistyksen saantiin, sosiaaliturvaan, ilmaiseen lääkärinapuun ja lepoon.

Näitä päämomentteja ovat: kansanjoukkojen korkea poliittinen aktiivisuus, korkea koulutus- ja sivistystaso, mikä antaa työtätekeville mahdollisuuden osallistua yhä pätevämmin, tehokkaammin ja vastuullisemmin yhteiskunnan kaikkien asioiden hoitoon; sanan- ja painovapaus, joita neuvostokansalaiset laajasti käyttävät.

Näitä päämomentteja ovat: valtiollisten ja yhteiskunnallisten järjestöjen eheä systeemi, jota koordinoi ja ohjaa yhteiskunnan yleisesti tunnustettu poliittinen etujoukko — Kommunistinen puolue, joka työväenluokan puolueena ilmaisee maamme kaikkien luokkien, kaikkien kansakuntien ja kansojen etuja ja turvaa kansanvallan koneiston käytön luoviin, rakentaviin tarkoituksiin — ihmisen parhaaksi.

Nimenomaan sosialismi ensimmäisenä historiassa ei rajoittunut julistamaan, vaan myös turvasi reaalisti työtätekevien vapautumisen köyhyyden uhasta ja heidän elintasonsa jatkuvan kohoamisen. Yksi ainoa vertaus — täystyöllisyys sosialistisessa ystävyysliitossa ja 17 miljoonaa työtöntä yksistään kehittyneimmissä kapitalistisissa maissa — osoittaa havainnollisemmin kuin mitkään sanat sosialistisen demokratian ja porvarillisen järjestelmän demokratian vastakkaisuuden. Oikein sanotaan, että täydellisimpiä ovat ne lait, jotka pätevät. Porvarillisessa lainsäädännössä on paljon "oikeusjulistuksia", "korjauksia perustuslakiin", jotka tulkitsevat ihmisoikeuksia, jne. Mutta mitä iloa näistä julistuksista, korjauksista ja lainkaarista, jotka lahjoittavat "kansalle" miltei "rajattomat vapaudet", on niille miljoonille ihmisille, joilta on riistetty

mahdollisuus tehdä työtä ja hankkia toimeentulonsa?

Kukaan ei voi kieltää silminnähtävän selvää tosiasiaa — neuvostoihmisten elintason yhtämittaista nousua, jota NKP pitää maan taloudellisen kehityksen päätehtävänä. Kaikki tämä lisää varmuutta huomispäivästä, josta on tullut neuvostoliittolaisen elämänmuodon elimellinen piirre, kaikki tämä vapauttaa pelosta jäädä ilman ihmisarvoa vastaavan toimeentulon mahdollisuuksia.

Työtätekevien yhtä mittaa kohoavan aineellisen elintason rinnalla sosialistisen kansanvallan järjestelmä luo suotuisammat olosuhteet ja edellytykset mitä laajimpien joukkojen henkiselle rikastumiselle, yksilön vapaalle ja kaikinpuoliselle kehitykselle. Tässä suhteessa sosialismin etevämmyys mihin tahansa muuhun yhteiskuntaan verrattuna on silminnähtävän selvä. Tällä alueella kehitynyt sosialismi on jo luonut sellaiset olosuhteet, jotka pääoman maissa eivät ole yksinkertaisesti ajateltavissa.

Sosialistisen järjestelmän moraali on eräs selvimpiä ja kiistattomimpia todisteita tämän järjestelmän todella vapaasta luonteesta. Se, että tämä järjestelmä kieltää väkivallan, julmuuden ja rotuylemmyyden palvonnan, sotapropagandan ja kansalliskiihkon, on myöskin kansanvallan ilmaus sekä samalla ilmaus sosialistisen yhteiskunnan todellisesta humanismista. Lasten ja nuorison kansalaismielinen kasvatus, kirjallisuus ja taide, koko yhteiskunnallinen ilmapiiri ovat neuvostomaassa täynnä kunnioitusta ihmistä kohtaan, ihmisen omanarvontuntoa kohtaan. Neuvostomaassa kunnioitetaan ihmisen oikeutta rakentaa elämänsä oman valintansa mukaisesti sen yhteiskunnan puitteissa, joka ensi kertaa historiassa on suonut tämän mahdollisuuden kaikille työihmisille, koko kansalle.

Sosialistinen demokratia kehittyy jatkuvasti. Se nojautuu tuotantovälineiden yhteiskunnalliseen omistukseen eli juuri siihen, mikä varmistaa tärkeimmän vapauden — vapauden riistosta, ja edustaa erilaisten yhteiskunnallispoliittisten laitosten muodostamaa monihaaraista koneistoa. Työtätekevien edustajain neuvostot ovat näistä laitoksista tärkein. Niihin on valittu 2,2 miljoonaa edustajaa, ja runsaat 31 miljoonaa ihmistä osallistuu aktiivisesti neuvostojen alaisuudessa toimivien erilaisten omatoimisten yhteiskunnallisten elinten työhön. Jokaisissa vaaleissa uusitaan yli puolet neuvostojen kokoonpanosta niin, että miljoonat työtätekevät käyvät tämän valtiollisen hallinnon koulun. Porvarillisista parlamenteista poiketen Neuvostoliiton valitsijoilla on oikeus evätä luottamuksensa edustajaltaan ja kutsua hänet pois, ja valitsijat käyttävät tätä oikeuttaan käytännössäkin, mikä varmistaa sen, että heidän edustajansa toiminta on jatkuvasti heidän valvonnassaan.

Ammattiliittoihin kuuluu yli 100 miljoonaa kansalaista eikä ilman ammattiliittoja SNTL:ssa

ratkaista ainoatakaan työtätekeviä koskevaa elintärkeätä kysymystä.

Kansan valvontaelimet, joissa aktiivisesti toimii noin 9 miljoonaa neuvostoihmistä — työläisiä, kolhoosilaisia, toimihenkilöitä, ovat muuttumassa yhä tärkeämmäksi neuvostodemokratian niveleksi. Ne suorittavat mittavaa työtä myötävaikuttaen valtiollisten suunnitelmien täsmälliseen täyttämiseen, kansan varojen oikeaan käyttöön. Ne kamppailevat byrokraatteja ja kiristäjiä vastaan ja paljastavat epätunnollisen suhtautumisen työtätekevien tarpeisiin.

Luovan työn tekijöiden liitot — kirjailija-, säveltäjä-, taiteilija-, arkkitehti-, elokuvatyöntekijäin, lehtimiesliitot yms. — edustavat sivistyneistön eri ryhmien etuja. Ne käsittelevät ja ratkaisevat vapaasti niiden toimialaan kuuluvia kysymyksiä, yhteiskuntaelämään ja neuvostokansan työhön ja henkiseen kehitykseen liittyviä ongelmia. Neuvostokulttuurin alalla toimivat henkilöt ovat vapaat rahasäkin vallasta ja monopolien sanelusta, jotka pääoman maailmassa määräävät viime kädessä koko "henkisenkin tuotannon".

Neuvostolehdistö ja muut joukkotiedotusvälineet toimivat ei vain yleisen mielipiteen ilmaisuvälineenä ja väestön informaatiovälineenä, vaan myös tehokkaan, rakentavan arvostelun välikappaleena, joka turvaa joukkojen suoran vaikutuksen valtionelinten ja yhteiskunnallisten järjestöjen toimintaan. Havainnollisena esimerkkinä siitä voidaan mainita todella yleiskansalliseksi muodostunut NKP:n Keskuskomitean puolueen 25. edustajakokoukselle esittämän *"SNTL:n kansantalouden kehityksen perussuunnat vuosiksi 1976—80"* nimisen luonnoksen käsittely. Työtätekevät kirjoittivat sanomalehtiin, radioon ja TV:hen mitä erilaisimmista aiheista: ilmaisivat mielipiteensä niistä tai näistä ulko- ja sisäpoliittisista kysymyksistä, esittävät ehdotuksia ja arvostelevat epäkohtia. He näkevät sosialistisen valtion lehdistön toiminnan erääksi kansanvallan tärkeimmistä ilmauksista. Sosialistisen demokratian lainsäädännöllisesti vahvistettuna periaatteena on kaikkien valtion virastojen ja jokaisen johtavan työn tekijän velvollisuus vastata julkisesti lehdistössä esitettyyn arvosteluun ja ilmoittaa toimenpiteistä, joihin on ryhdytty epäkohtien korjaamiseksi.

Neuvostodemokratian järjestelmää leimaa niin ollen muotojen moninaisuus ja tehokkuus. Se on huomattavasti etevämpi jokaista porvarillis-demokraattista järjestelmää niin koko kansan ja eri sosiaalisten kerrosten ja ryhmien erityisten etujen edustuksen kannalta kuin näiden etujen ilmaisemismuotojen kannalta, niin joukkojen päätösten kehittelyyn ja hyväksymiseen osallistumisen mittavuudelta kuin näiden päätösten täytäntöön pantaessa ilmenevän yhteiskunnallisen aktiivisuuden asteelta.

III

Kun palaamme nyt takaisin län-

nessä nykyään käynnistettyyn neuvostodemokratian vastaiseen panettelukampanjaan, niin käy ymmärrettävämmäksi, miksi Neuvostoliiton vastustajat eivät halua sanoa tästä demokratiasta totuutta ja arvioida sen historiallista paikkaa ja merkitystä. Tällainen teko merkitsisi heille itsensä ja oman, porvarillisen demokratian asettamista varsin epäedulliseen asemaan. Sen vuoksi nämä herrat korvaavatkin tosiasiallisesti kysymyksen sosialistisen yhteiskunnan työihmisten reaaleista vapauksista ja oikeuksista, so. siitä, mistä kymmenet miljoonat ihmiset ja koko kansa ovat syvästi kiinnostuneita, kysymyksellä erillisten henkilöiden vapaudesta vahingoittaa sosialismia, kysymyksellä siitä, että näille henkilöille annettaisiin oikeus harjoittaa myyräntyötä neuvostojärjestelmää vastaan — tavallisesti ulkoapäin saatujen ohjeiden mukaisesti.

Porvarilliset joukkotiedotusvälineet ovat käynnistäneet räikeän propagandahälyn tyrkyttäen sitkeästi eräitä valheellisia stereotyyppejä. Näihin stereotyyppeihin kuuluvat muun muassa sepustukset ihmisten vainoamisesta SNTL:ssa ja muissa sosialistisissa maissa heidän vakaumustensa perusteella; siitä, että neuvostoviranomaiset eivät salli neuvostokansalaisten avioliittoja ulkomaalaisten kanssa; esteistä, joita muka rakennetaan kansallisuudeltaan juutalaisille kansalaisille, jotka anovat muuttolupaa Israeliin yhdistääkseen perheensä; omantunnonvapauden puuttumisesta SNTL:ssa.

Jättiläismäinen porvarillinen propagandakoneisto toistaa kaikkea tätä kirjaimellisesti yötä päivää. Mikä on sitten todellinen asianlaita? Tähän kysymykseen kannattaa vastata. Ei sen vuoksi, että me luottaisimme voivamme kääntää toiseen uskoon ne, jotka ammattimaisesti harjoittavat panettelua keksien ilkeämielisiä myyttejä sosialismista. Kun antikommunistinen lehdistö ottaa esittääkseen lähetyssaarnaajan osaa, inhimillisyyden, vapauden ja demokratian saarnaajan osaa, voidaan virheettömästi sanoa, ettei se ole pyyteetöntä. Kysymyshän on antikommunismin palkallisista ammattimiehistä, jotka eivät häkelly siitä, mitä tapahtuu ympärillä, heidän omissa maissaan, vaan lukevat moraalisaarnoja sosialistiselle yhteiskunnalle.

Tosin siinä, että he toimivat juuri näin eikä toisin, ei ole mitään ihmettelemistä. Se on pikemminkin loogista, kun otetaan huomioon niiden luokkakiinnostuneisuus, joita he palvelevat.

Ihmetyksen arvoinen voisi olla toinen asia — se, että heidän onkeensa tarttuvat eräät niistä, jotka kannattavat sosialismia, mutta luulevat voivansa rakentaa tasavertaisen ja oikeudenmukaisen yhteiskunnan luokkavihollisen "arvostelevien" kuiskausten avulla. Kapitalistisissa maissa on luonnollisesti myös yksinkertaisesti naiiveja ihmisiä — valitettavasti heitä on aika paljon, — jotka ususkovat propagandamyytteihin ja joutuvat tahtomattaan sosialismin

vihollisten aatteelliseen vankeuteen tietämättömyytensä vuoksi, sen vuoksi, etteivät tunne todellista asiaintilaa Neuvostoliitossa. He kuvittelevat neuvostoelämää muun muassa epärehellisten "silminnäkijöiden" kyhäämien filmien ja kirjoitusten perusteella ja ottavat toisinaan täydestä todesta jutut, jotka on kirjaimellisesti temmattu tuulesta.

Mutta miten on asianlaita todellisuudessa? Neuvostoliitossa on erillisiä henkilöitä, jotka esittävät kommunistisen *ideologian* kanssa ristiriidassa olevia mielipiteitä, ja tapaa myös avoimia Neuvostoliiton ja sosialismin vastustajia. Eräät heistä joutuvat syytettyjen penkille, mutta eivät katsantokantojensa vuoksi, vaan lain kanssa ristiriidassa olevien tekojensa vuoksi. Vankien joukossa on fasistien sodanaikaisten rangaistusretkikuntien aktiiveja osanottajia kuten Dubenko ja M. Ostrovski, joita länsimainen propaganda kuvaa myöskin "vapauden puolestataistelijoiksi". Laillisen edesvastuun alaisia ovat myös teot, jotka tuomioistuin kvalifioi lakia vastaavasti joko Neuvostoliitossa vallitsevan yhteiskunnallis-poliittisen järjestelmän horjuttamiseen tai heikentämiseen tähtääväksi myyräntyöksi tai Neuvostoliiton valtiota- ja yhteiskuntaa häpäisevien valheellisten tietojen tietentahtoiseksi levittämiseksi, so. toiminnaksi, josta VSFNT:n rikoslakikokoelma ja muiden liittotasavaltojen rikoslakikokoelmien vastaavat artiklat vetävät rikosoikeudelliseen edesvastuuseen.

On syytä pitää mielessä, että joutuessaan olemassaolonsa ensi päivistä lukien torjumaan keskitettyjä ideologisia tihutekoja neuvostovaltio ei voinut olla kehittelemättä eräitä suojatoimenpiteitä. Meidän lakimme lähtee siitä, että yhtä rangaistava teko kuin on yhden ihmisen hyvää mainetta häpäisevä panettelu on myös panettelu koko yhteiskunnan suhteen sosiaalinen häväistys. Lenin korosti aikanaan neuvostovaltiota vastaan suunnattujen "valhepommien" yhteiskunnallista vaarallisuutta ja niiden oikea-aikaisen vaarattomaksi tekemisen välttämättömyyttä. Sosialistisen järjestelmän lujittumisen myötä Neuvostoliiton oikeuslaitos on jatkuvasti lieventänyt tästä langetettavan rangaistuksen ankaruutta.

Parjausta ovat väitteet, että Neuvostoliitossa "toisinajattelevat" suljettaisiin "erityisiin mielisairaaloihin". SNTL:ssa kuten kaikkialla syntyy toisinaan välttämättömyys eristää ne mielisairaat, joiden vapaana pitäminen saattaisi käydä vaaralliseksi yhteiskunnalle. Rikoksen suorittaneiden henkilöiden sijoittaminen mielisairaalaan pakkohoitoon on mahdollista vain oikeuden päätöksellä, joka tehdään lääkärien asiantuntijatoimikunnan lausunnon perusteella. Mielisairasta rikollista hoidetaan aivan samalla tavoin kuin kaikkia mielisairaita potilaita eikä heitä pidetä sairaalassa pitempään kuin terveydentila sitä vaatii.

Neuvostoliiton lääketiede takaa, että hoidettaviksi joutuvat

vain ne henkilöt, joilla on psyykkisiä häiriöitä. Se ei voi kuitenkaan taata sitä, ettei heidän joukkoonsa joutuisi niin sanottuja toisin ajattelevia. On paikallaan huomauttaa, että eräät kenkilöt, jotka aikoinaan olivat SNTL:ssa hoidettavina psykiatrisissa sairaaloissa ja joita porvarillinen propaganda kuvasi "neuvostojärjestelmän uhreiksi", joutuivat ulkomaille muutettuaan jälleen samanlaisiin sairaaloihin. Nyt kaikki lännessä ovat tunnustaneet mielipuoleksi surullisen kuuluisan Tarsisin, jonka ympärillä nostettiin aikoinaan samanlainen häly kuin nyt antisovjetisti Plyshtshin ympärillä.

Ulkomaiset tiedustelupalvelut ja "psykologisen sodan" palvelut tekevät kaikkensa löytääkseen luopioita, jotka voitaisiin esitellä eräänlaiseksi "oppositioksi", jota on muka olemassa Neuvostoliitossa. Todellisuudessa oikeusprosessit, joita näitä valtion- ja yhteiskunnanvastaiseen toimintaan syyllistyneitä henkilöitä vastaan on käynnistetty, ovat asiakirjallisesti todistaneet, että nämä henkilöt olivat saaneet tukea ei neuvostoyhteiskunnan sisältä, vaan yksinomaan neuvostovastaisilta imperialistisilta keskuksilta, jotka olivat rahoittaneet heitä sekä varustaneet toimintaohjeilla, aineistoilla ja kalustolla. Tätä on vahvistamassa myös se tosiasia, että ulkomaille joutuessaan tällaiset henkilöt ovat nopeasti paljastaneet todelliset kasvonsa esiintyen jo aivan avoimesti sosialistista järjestelmää vastaan.

Avoimen kyynisiä ovat Solzhenitsynin tunnustukset, joka sanoo suoraan pitäneensä Leniniä aina "päävihollisenaan" ja pysytelleensä piilossa vain oikeaan hetkeen saakka, niin kauan kuin oleskeli SNTL:ssa. Nyt Solzhenitsyn on heittänyt pois naamionsa tunnustaen, että häntä on aina ohjannut viha neuvostojärjestelmää ja kommunismia kohtaan.

Lännessä "toisinajatteleviksi" kutsuttujen ihmisten todellisesta olemuksesta kertoo selvästi se tosiasia, että ulkomaille joutuessaan he astuvat imperialismin salaisten palveluiden valvonnassa olevien neuvostovastaisten keskusten palvelukseen. Niinpä esimerkiksi Galitsh, Korzhavin ja Sharija vaikuttavat radiokeskus "Vapaudessa", joka on SNTL:n ja muiden sosialististen maiden vastaisen tihutyötoiminnan pää-äänitorvia, kun taas Shctein toimii neuvostovastaisessa "Posev"-nimisessä kustantamossa, ja kaikki he ovat ulkomaisen tiedustelupalvelun palkkalistoilla.

Kuvaavaa on myös se, että kaikki toisinajattelevien niin sanotut "aatteet" on lainattu suoraan antikommunistiselta ja neuvostovastaiselta propagandalta. Heidän näkemyksissään ei ole mitään omasta takaa, kaikki on "tuotua" sekä sittemmin porvarillisten lehtimiesten ja "psykologisen sodan" palveluiden uudelleen poimimaa, ja tämä esitetään sitten SNTL:n "sisäisen opposition mielipiteeksi".

Viime aikoina on ruvettu yhä aktiivisemmin käyttämään uutta tapaa niiden henkilöiden naa-

mioinnissa, jotka yrittävät harjoittaa Neuvostoliitossa valtionvastaista toimintaa. Heitä on alettu yhä useammin kuvata "uskonnonvapauden puolestataistelijoiksi". Todellisuudessa Neuvostoliitossa ei mikään uhkaa omantunnon- ja uskonnonvapautta, jotka on taattu perustuslailla. Kaikkien Neuvostoliitossa tunnustettavien uskontojen arvovaltaiset edustajat ovat ilmoittaneet siitä monta kertaa.

Joulukuussa 1975 Moskovan ja koko Venäjän Patriarkka Pimen sanoi vastatessaan lehtimiesten kysymyksiin: "Minun on täysin vastuullisesti ilmoitettava, että Neuvostoliitossa ei ole ainoatakaan sellaista tapausta, että joku olisi vedetty oikeudelliseen edesvastuuseen tai että jotakuta pidettäisiin vankilassa hänen uskonnollisten vakaumustensa vuoksi. Eikä siinä kyllin, vaan Neuvostoliiton lainsäädäntö ei edellytäkään rangaistusta 'uskonnollisista vakaumuksista'. Uskoa tai olla uskomatta on SNTL:ssa jokaisen henkilökohtainen asia".

Sosialismi ratkaisi ensimmäisenä omantunnonvapauteen liittyvän ongelman. Kun Venäjän imperiumissa oikeauskoisuus oli ollut etuoikeutetussa asemassa, niin SNTL:ssa kaikki uskonnolliset järjestöt ovat tasa-arvoisia: Venäjän ortodoksinen kirkko, katolilainen, muhamettilainen, buddhalainen, Gruusian ortodoksinen, armenialainen, juutalainen, evankelislutherilainen kirkko, evankeliset baptistikristityt ym.

Neuvostoliitossa on tietysti kielletty sellaisten ryhmien järjestäminen, joiden uskonnollisten menojen varjolla tapahtuva toiminta on todellisuudessa sidoksissa vahingon tuottamiseen kansalaisten terveydelle tahi kehottaa heitä kieltäytymään täyttämästä kansalaisvelvollisuuksiaan.

Erityisen kernaasti lännessä spekuloidaan kysymyksellä, joka liittyy neuvostokansalaisten avioitumiseen ulkomaalaisten kanssa ja heidän poismuuttoon SNTL:sta, minkä yhteydessä maalaillaan kaikin tavoin esteitä, joita neuvostoviranomaiset muka asettavat. Tämäkään ei ole muuta kuin pahanilkistä herjausta. Riittää kun mainitaan, että viime vuosina 5 500 neuvostokansalaista, jotka ovat solmineet avioliiton ulkomaalaisten kanssa, on muuttanut asumaan 110 eri maahan. Mitä SNTL:sta poismuuttoon tulee, niin todisteena "sortotoimista" mainitaan se tosiasia, että vuonna 1975 niiden henkilöiden määrä, jotka muuttivat Israeliin perheenyhdistämistarkoituksessa, supistui vajaaseen kolmannekseen vuoden 1973 määrästä.

Tämä on tapahtunut sen vuoksi, että on vähentynyt niiden määrä, jotka haluavat muuttaa pois. Perusosa neuvostomaan juutalaisväestöstä samoin kuin muita kansallisuuksia edustavat neuvostoihmiset on uskollinen sosialismin asialle ja neuvostojärjestelmälle. Neuvostoliitto on heidän ainoa ja rakastettu synnyinmaansa ja he torjuvat suuttumuksella itse ajatuksenkin mahdollisuudesta lähteä pois maasta.

Israelista virtaavat muuten tulvana niiden kirjeet, jotka ovat omakohtaisesti kokeneet kaikki elämän "ihanuudet" tässä "luvatussa maassa". Ihmiset pakenevat kriisin kouriin joutuneesta Israelista muihin maihin löytämättä kuitenkaan sieltäkään tyyssijaa. Hyvin monet pyytävät lupaa palata Neuvostoliittoon.

Ratkaistaessaan maastamuuttokysymyksiä neuvostoelimet ottavat tietysti huomioon välttämättömyyden puolustaa valtion etuja. Niiltä, jotka ovat tietyn informaation kantajia ("sota-, sotateollisuus- ja muut valtiolliset salaisuudet"), evätään tarvittavaksi ajaksi maastamuuttolupa.

Tällaisten tapausten määrä on kuitenkin mitättömän pieni. Viidessä vuodessa — vuodesta 1970 vuoteen 1975 — 98,4 prosenttia anomuksen jättäneistä henkilöistä sai maastamuuttoluvan. Vain 1,6 prosentilta anomuksen jättäneistä evättiin maastamuuttolupa. Tällaisia ovat tosiasiat.

Tällainen on vakuuttava vastaus niille, jotka yrittävät tekopyhästi syyttää valtiotamme siitä, että se ei muka täytä ETYKin päätösasiakirjan kolmannen korin asettamuksia. Todellisuudessa Neuvostoliitto noudattaa tunnontarkasti kaikkia Päätösasiakirjan asettamuksia. Neuvostoliitolle osoitetut syytökset eivät niin muodoin ole mitään muuta kuin tiettyjen piirien yritys naamioida omia monilukuisia ja karkeita Helsingin sopimusten loukkauksia, muun muassa poikkeamisia sovituista valtioiden ja kansojen välisten suhteiden periaatteista ja kajoamisia ihmisoikeuksiin.

Sosialistisen demokratian synnyttämää ihmisoikeuskonseptiota toteutetaan SNTL:ssa ja muissa sosialistisissa maissa eikä siinä kyllin, vaan tämä konseptio saa yhä laajempaa kansainvälistä tunnustusta. Esimerkkinä siitä ovat YK:n yleiskokouksen hyväksymät kansainväliset sopimukset ihmisoikeuksista.

On kuitenkin syytä mainita seuraava kuvaava seikka. Näiden sopimusten hyväksymishetkestä on kulunut melkein kymmenen vuotta, mutta vain viisi kehittynyttä kapitalistista valtiota on ratifioinut nämä asiakirjat, vaikka näiden valtioiden propagandaelimet pauhaavat kaikkein innokkaimmin ihmisoikeuksien puolesta. Kaikki tämä näyttää imperialistisen propagandan neuvostovastaisten väitteiden todellisen hinnan, niiden valheellisuuden ja pahanilkisyyden.

SNTL:n "ihmisoikeuksien" innokkaat puolustajat eivät tunne suinkaan murhetta neuvostoihmisten oikeuksista ja hyvinvoinnista, heitä ei liikuta lainkaan neuvostokansan kohtalo. He pitävät huolta neuvostovastaisen toiminnan vapaudesta, oikeudesta kajota sosialismiin, siihen, mikä on pyhää ja kallista neuvostokansalle, siihen, minkä neuvostokansa on luonut sankarillisella työllään ja minkä se on suojannut valtavien uhrien hinnalla imperialistisilta päällekarkauksilta.

Neuvostokansa, jonka tahto ilmenee neuvostovaltion laeissa-

kin, vastustaa jyrkästi toimintavapauden myöntämistä niille, jotka aiheuttavat vahinkoa sosialistiselle yhteiskunnalle ja maan turvallisuudelle. Se vastustaa toimintavapauden myöntämistä niille, jotka omia taantumuksellisia päämääriä tavoitellessaan eivät kaihda solmimasta suoraa yhteyttä imperialistisiin tihutyökeskuksiin ja ulkomaisiin vastavallankumouksellisiin järjestöihin. Niin suurta surua kuin se sosialismin vastustajille tuottaakin, ei neuvostomaassa todellakaan ole mainitunlaisia "vapauksia", ja heidän on pakko ottaa tämä lukuun.

"Sananvapauden" puolustajat vaativat, että "toisinajattelevat" voisivat ilmoittaa ei vain länsimaisessa, porvarillisessa, lehdistössä vaan myös neuvostolehdistössä, että esimerkiksi Vietnamin kansan voitto ja Portugalin vallankumouksen voitto "horjuttavat" rauhan asiaa; että Pinochetin juntta on julistanut Chilessä "uudestisyntymisen ja vakaantumisen aikakauden" ja että Helsingin neuvottelu, kuten kansainvälinen liennytys ylipäänsä, on "uhka rauhalle". Mutta neuvostoyhteiskunnassa, jossa valtaenemmistö tuomitsee tämäntapaiset näkemykset, avunanto niiden levittämisessä olisi terveen järjen vastaista puhumattakaan siitä, että kansaa ja yhteiskunnan etuja vastaan suuntautuvien taantumuksellisten sepustusten julkaiseminen kansan varoilla on yksinkertaisesti moraalitonta.

Nimenomaan marxilaisuus, nimenomaan leniniläiset kommunistit asettivat kysymyksen demokratian sosiaalis-taloudellisen roolin ensiarvoisesta merkityksestä osoittaen, että pelkkä muodollinen juridinen asenne demokratiaan on epäoikeutettu. Tänä päivänä miltei 60 vuoden kuluttua Lokakuun vallankumouksesta ja reaalin sosialismin synnystä — eivät ainoastaan marxilaiset, vaan myös jokainen poliitikko, joka vähänkin huolehtii kansan eduista, on selvillä siitä, että ei voida puhua demokratiasta ja vaieta samanaikaisesti sen sosiaalisesta sisällöstä, siitä, millaisen reaalin hyödyn tämä tai tuo poliittinen järjestelmä turvaa kansanjoukoille, työtätekeville.

Mutta mitä merkitsee käytännössä painopisteen siirtäminen demokraattisten oikeuksien ja vapauksien muodollisesta tunnustamisesta niiden todelliseen toteuttamiseen? Mitä merkitsee demokratian laajentaminen ei vain poliittisen vaan myös sosiaalis-taloudellisen alan kattavaksi? Se merkitsee sellaisen yhteiskunnallispoliittisen järjestelmän luomista, joka luontaisilla ominaisuuksillaan ja koko koneistollaan turvaisi ihmisen oikeudet kaikilla yhteiskuntaelämän aloilla sekä näiden oikeuksien ja mahdollisuuksien yhtämittaisen laajentumisen. Tällainen järjestelmä on juuri sosialistinen järjestelmä. Tässä mielessä taistelu demokratian puolesta on viime kädessä erottamattomasti sidoksissa taisteluun sosialismin puolesta.

Sosialisminpuolustamismenetelmät ovat tietysti aina historialli-

sen konkreettisia. Kehittyneen sosialistisen yhteiskunnan oloissa uuden järjestelmän järkkymättömyys varmistetaan ratkaisevassa määrin neuvostokansan moraalispoliittisella yhtenäisyydellä ja puolueen marxilais-leniniläisellä politiikalla, jota on vahvistettu vastaavalla ideologisella ja organisatorisella työllä. Juuri tämä myötävaikuttaa yhä laajempien ihmisjoukkojen kasvattamiseen ja niiden vakaumusten voimistamiseen sosialismin ja demokratian ihanteiden hengessä. Mutta nykyisessä vaiheessa, etenkin kansainvälisen tilanteen huomioon ottaen, sosialistisen maan kansa ei voi luopua asianmukaisista suojatoimenpiteistäkään niitä vastaan, jotka toiminnallaan yrittävät horjuttaa kansan valtaamat oikeudet ja vapaudet takaavaa järjestelmää. Tärkeätä on, että näitä toimenpiteitä sovellettaisiin täydessä sopusoinnussa kansan tahtoa ilmaisevan lain kanssa, että kaikki lainrikkomukset — olivatpa syylliset erillisiä kansalaisia tai nämä tai nuo valtaelimet — lopetettaisiin kiertämättömästi ja että syylliset saisivat oikeudenmukaisen rangaistuksen. Näin yhdistyvät reaalissa elämässä neuvostodemokratian kehittäminen, neuvostolakien noudattaminen ja sosialistisen yhteiskunnan etujen puolustaminen kaikilta kajoamisilta, siinäkin tapauksessa, että näitä kajoamisia peitellään huutelemalla "vapauksista".

NKP huolehtii uupumatta neuvostoyhteiskunnan poliittisen organisaation ja neuvostodemokratian kaikkien instituutioiden täydellistämisestä. Se on pitänyt ja pitää sitä edelleen eräänä tärkeimmistä toimintasuunnistaan. Kuten toveri L. I. Brezhnev on sanonut, sosialistisen kansanvallan edelleen täydellistämisen konkreettiset tiet merkitsevät "joukkojen entistä aktiivisempaa osallistumista johtoon, sitä, että Neuvostot toteuttavat täydellisemmin monipuolisia tehtäviään yhteiskuntaelämän johtamisessa; toimeenpanoelimillä edustuselimiin nähden olevan tilivelvollisuusperiaatteen entistä johdonmukaisempaa täytäntöönpanoa; sosialistisen laillisuuden edelleen lujittamista; kansanvalvonnan toiminnan parantamista".

* * *

Neuvostomaan koko historia on ollut kansanvallan järkkymättömän laajentamisen ja lujittamisen historiaa. NKP on täynnä päättäväisyyttä pyrkiä siihen, että Neuvostoliiton kehitys kulkisi vastedeskin sosialistisen demokratian kaikkinaisen täydellistämisen tietä. Mutta yhtä päättävästi — eikä sen suhteen kenelläkään pidä olla minkäänlaisia epäilyksiä — se aikoo puolustaa sitä, mikä on saavutettu, suojella kansanvaltaa, joka uskollisesti palvelee sosialismin etuja varmistaen eteenpäinmenon kommunismia kohti, ja varjella sosialistista yhteiskuntajärjestelmää, joka on suonut neuvostoihmisille, sadoille miljoonille työihmisille todellisen täysiarvoisuuden.

PRAVDA 20. 2. 1976

S. SALYTSHEV
historiatieteiden tohtori

Vallankumous ja demokratia

Eräs maailman vallankumousprosessin kehityksen tärkeistä seurauksista on se, että porvariston on pakko jatkuvasti uudistaa vallankumouksellisen ideologian vastaisten taistelukeinojensa arsenaalia. On alkanut ilmetä suoranaisia paradokseja: yhä suurempi määrä porvarillisia poliitikkoja osoittaa heissä odottamatta herännyttä taipumusta puhua vallankumouksesta ja jopa sosialismista. Mutta kun viime aikoihin saakka vallankumous torjuttiin sen "epädemokraattisen" olemuksen vuoksi, niin nykyään torjutaan "epädemokraattisina" marxilais-leniniläinen oppi vallankumouksesta ja kommunistinen politiikka.

Historian kannalta demokratian ja vallankumouksen vastakkainasettaminen on sinänsä nurinkurinen väite. Yhteiskunnan riistetyn ja ahdistetun enemmistön ajamana asiana sosialistinen vallankumous ei voi olla johtamatta korkeammantyyppiseen demokratiaan. Niin nurinkurinen kuin tämä vastakkainasettaminen onkin, pysyy toisaalta tosiasiana se, että maailman porvariston on onnistunut Lokakuun suuren sosialistisen vallankumouksen jälkeen kuluneen runsaan puolen vuosisadan ajan syöttää suhteellisen laajoille joukoille karkeaa valhetta sosialistisen vallankumouksen ja demokratian yhteensovittamattomuudesta. Vallankumouksen ja demokratian välisten reaalisuhteiden selvittäminen pysyy niin ollen edelleen aktuellina tehtävänä.

Proletariaatin diktatuurista

Vallankumouksen ja demokratian vastakkainasettelu syntyi itse asiassa proletaarisen ja porvarillisen demokratian välisen ristiriidan heijastumana. Maailman ensimmäisen sosialistisen valtion luominen sai aikaan raivokasta vastarintaa porvarillisten valtioiden, puolueiden ja laitosten taholta. Mitä Länsi-Euroopan oikeisto- ja keskustavirtausten johtoon asettuneisiin sosialidemokraattisiin johtajiin tulee niin hekin joudut-tuaan parlamentaaristen ennakkoluulojen valtaan esiintyivät enimmäkseen Lokakuun vallankumousta ja joukkojen vallankumouksellista toimintaa vastaan. He kohdistivat tulensa etupäässä leniniläiseen oppiin proletariaatin diktatuurista.

Sosialidemokraattisessa kirjallisuudessa on luotu sitkeähenkinen myytti, jonka mukaan O. Bauer, L. Blume, E. Vandervelde, K. Kautsky ja venäjän menshevikit puolustivat muka "demokraattista" vallankumouksellisen kehityksen tietä vastustaen V. I. Leninin, kommunistien, "epädemokraattisia" näkemyksiä.

Todellisuus eroaa hämmästyttävällä tavalla tästä myytistä. Asianlaita on niin, että nimenomaan sosialidemokratian oikeisto- ja keskustajohtajat eivät nähneet vallankumouksen ja demokratian yhdistämismahdollisuutta, eikä tämä heidän kyvyttömyytensä ollut mikään satunnainen teoreettinen virhe, vaan sosiaalinen ja poliittinen tosiasia. Aiemmin porvariston johdolla käydyssä demokraattisessa taistelussa saatu kokemus oli ikäänkuin opettanut joukot samastamaan demokratian porvarilliseen demokratiaan, kun taas sosialistisen vallankumouksen luovaa toimintaa onkin juuri mahdotonta mahduttaa porvarillisen demokratian Prokrusteen vuoteeseen.

Vallankumouksen menestyksellinen kehittäminen vaatii väistämättömästi seuraavan ongelman ratkaisemista: vallankumous ei ole mahdollinen ilman demokratian laadullista muuttamista ja jyrkkää laajentamista, sillä sellainen on joukkojen poliittisen aktivoinnin ja vallankumouksen puolelle saamisen kiertämätön ehto. Toisaalta vallankumous vaatii valtiovallan voimistamista, sillä vain uusi voimakas valta pystyy suorittamaan tarvittavat vallankumoukselliset uudistukset. Sosialidemokraattiset johtajat, jotka eivät kykene kuvittelemaan porvarillis-demokraattisesta koneistosta poikkeavaa demokratian varmistamismahdollisuutta, pitivät tätä tehtävää ratkaisemattomana. Heille valinta demokratian "hyväksi" merkitsi samaa kuin kieltäytyminen voimakkaasta valtiovallasta ja päinvastoin: vallankumoksellisen vallan välttämättömyyden tunnustaminen merkitsi samaa kuin demokratian kaventaminen.

Tällaisella pohdiskelulogiikalla oli kahdenlaiset seuraukset. Keskustalaisjohtajat (L. Blume, O. Bauer ym.), jotka puhuivat edelleen uskollisuudestaan vallankumouksen ja proletariaatin diktatuurin aatteelle, esittivät konseption "epädemokraattisesta" tiestä sosialismiin. Päinvastoin kuin V. I. Lenin, joka viittasi elintärkeään

välttämättömyyteen laajentaa demokratiaa työtätekevien laajoja joukkoja varten, he olivat sitä mieltä, että proletariaatin diktatuurin pystyttäminen johtaisi demokratian kaventumiseen jopa porvarilliseen demokratiaan verrattuna. Keskustalaisten ainoa "myönnytys" demokratian hyväksi oli lupaus olla pystyttämättä henkilökohtaista diktatuuria ja olla tekemättä proletariaatin diktatuuria pysyväksi. Sosialidemokratian keskustalaisjohtajien kuvaamana proletariaatin diktatuurin pystyttäminen oli niin muodoin raskas välttämättömyys, väliaikainen demokratian uhraus sosialistisen vallankumouksen etujen nimessä.

Oikeistolaiset sosialidemokraattiset johtajat, joihin K. Kautsky oli liittynyt *, kieltäytyivät vuorostaan sekä vallankumouksesta että proletariaatin diktatuurista perustellen päätöstään huolenpidolla demokratian säilyttämisestä. He julistivat valtatieksi sosialismin "demokraattisen parlamentaarisen tien", jonka he ymmärsivät täydelliseksi kieltäytymiseksi proletariaatin diktatuurista. työtätekevien kieltäytymiseksi koko poliittisen vallan valtaamisesta. Niinpä ei pidäkään ihmetellä, että nämä johtajat pitivät joukkojen osallistumista äänestykseen vaaleissa ainoana muotona, jossa joukot voivat ilmentää rooliaan, ja että "poliittisen vallan valtaamisella" he tarkoittivat vain hallituksen poliittisen värisävyn vaihtamista muuttamatta poliittista rakennetta, mikä syrjäyttää joukot osallisuudesta yhteiskunnan johtamiseen. Toisin sanoen tämänlaatuinen konseptio köyhdytti proletariaatin diktatuuria koskevan marxilais-leniniläisen opin vallankumouksellista samoin kuin demokraattistakin sisältöä (sallimatta muuten arvioida oikein parlamentaaristen muotojen todellista käyttömahdollisuutta sosialismiin siirryttäessä). Elämä paljasti tämän syvästi epädemokraattisen konseption vararikon koko alastomuudessaan osoittaen, että vetämättä joukkoja käytännössä mukaan politiikkaan sosialidemokraattiset hallitukset saattoivat pysyä vallassa vain harjoittamalla porvarillista politiikkaa, sillä itse hallitukset riippuivat täydellisesti porvarillisen yhteiskunnan poliittisesta rakenteesta, joka oli pysynyt itse asiassa muuttumattomana.

Keskustalaisten ja oikeistolaisten sosialidemokraattisten johtajien aatteellis-poliittinen samankaltaisuus näkyy erityisen selvästi heidän suhtautumisessaan Leninin oppiin proletariaatin diktatuurista ja Neuvostovaltaan. Kummatkin syyllistyvät tämänsuuntaisessa arvostelussaan mitä syvimpään epädemokraattisuuteen, joka juureutui heidän haluttomuudes-

* Viimeisessä kirjoituksessaan K. Kautsky tunnusti muuten tämänlaatuisten konseptioiden kestämättömyyden. Tämä kirjoitus julkaistiin Pariisissa ilmestyneessä venäjänkielisessä aikakauslehdessä "Sosialistitheski vestnikin" (1938, n:o 20—21 [424—425], s. 7—8). Sosialidemokraattisten puolueiden johtajat katsovat kuitenkin paremmaksi olla muistelematta sitä. Niinpä tämä kirjoitus, joka jäi kääntämättä muille kielille, sivuutettiin itse asiassa täydellisellä vaitiololla.

taan antaa joukoille ratkaisevaa osuutta vallankumouksessa. Sosialidemokraattiset johtajat tunnustivat valtion oikeuden pakkokeinoihin, mutta epäsivät vallankumouksellisilta joukoilta tällaisen oikeuden, semminkin oikeuden omaehtoiseen järjestäytymiseen valtiovallaksi. K. Kautsky nimitti Neuvostojen muuttamista valtiolliseksi organisaatioksi suoraan demokratian tuhoamiseksi.

V. I. Lenin korosti, että puolue ei voi itse toteuttaa vallankumousta, vaan että se voi vain auttaa kansanjoukkoja tekemään sen. V. I. Lenin piti itse olettamustakin "epädemokraattisen" sosialistisen vallankumouksen mahdollisuudesta nurinkurisena eikä hän sosialidemokraattisista johtajista poiketen pelkistänyt proletariaatin diktatuurin tehtäviä väkivaltaan. "Proletariaatin diktatuuri – kuten olen jo monta kertaa joutunut huomauttamaan... ei ole pelkkää riistäjiin kohdistettua väkivaltaa eikä edes pääasiassa väkivaltaa", V. I. Lenin kirjoitti (Teokset, 29. osa, s. 397). "Proletariaatin demokratia on m i l j o o n a k e r t a a demokraattisempaa kuin mikä tahansa porvarillinen demokratia; Neuvostovalta on miljoona kertaa demokraattisempi kuin demokraattisinkaan porvarillinen tasavalta" (Teokset, 28. osa, s. 238). Määritellessään vuonna 1905 syntyneet Neuvostot vallankumouksellisen vallan uusien elinten alkioiksi V. I. Lenin kirjoitti: "Uusi valta äärettömän suuren enemmistön diktatuurina saattoi pysyä ja pysyi pystyssä yksinomaan suunnattoman suurten joukkojen antaman luottamuksen avulla, yksinomaan sillä, että se veti suuret joukot mitä vapaimmin, mitä laajimmin ja mitä voimakkaimmin osallistumaan vallankäyttöön" (Teokset, 10. osa, s. 237–238).

Proletariaatin diktatuurin oloissa demokratian laajentaminen ja syventäminen muodostuu uuden yhteiskunnan menestyksellisen rakentamisen välttämättömäksi edellytykseksi. Tällöin poliittisen vallan siirtyminen proletariaatin käsiin ei voi olla synnyttämättä periaatteellisesti uusia yhteiskunnan poliittisen organisaation muotoja, periaatteellisesti uusia demokratian muotoja. "Mitä suurinta typeryyttä olisi luulla", sanoi V. I. Lenin, "että ihmiskunnan historian syvällisin vallankumous, vallan siirtyminen ensimmäisen kerran maailmassa riistäjävähemmistöltä riistetylle enemmistölle voisi tapahtua vanhan, porvarillisen, parlamentaarisen demokratian vanhoissa puitteissa, että se voisi tapahtua ilman äkkikäänteitä, luomatta demokratian uusia muotoja, uusia laitoksia, joissa olennoituvat sen soveltamisen uudet edellytykset jne." (Teokset, 28. osa, s. 458).

Hallituksen vaihtuminen ei sinänsä turvaa vielä laadullista harppausta demokratian laajentamisessa, jos suhteet valtion ja työtätekevien joukkojen välillä, jotka viime mainitut on syrjäytetty osallisuudesta valtiovallan toteuttamiseen, pysytetään ennallaan. Poliittisen vallan siirtäminen proletariaatille tarkoittaa sellaista koko poliittisen rakenteen uudistamista, jonka tuloksena työtätekevät jou-

kot saadaan vedetyksi mukaan valtion johtoon. Proletaarinen valtio edustaa uudentyyppistä valtiota, uudentyyppistä demokratiaa — työtätekevien demokratiaa.

Leninin historiallinen ansio on myös siinä, että hän keksi Neuvostojen muodossa yhteiskunnan valtiollisen organisaation uudet periaatteet. Kun porvarillinen demokratia vakiintui porvariston eli yhteiskunnan riistäjävähemmistön sosiaalisen kokemuksen ilmauksena, niin Neuvostovaltiossa on olennoitunut yhteiskunnan reaalienemmistön — työtätekevien — sosiaalinen kokemus ja tässä valtiossa on luotu ihmisyhteiskunnan historiassa ennennäkemättömän laaja ja tehokas järjestelmä kansan monimiljoonaisten joukkojen mukaan vetämiseksi yhteiskunnan asioiden hoitoon. Proletariaatin diktatuurin valtio, joka on kiinnostunut työtätekevien mitä laajimmasta mukaan saamisesta johtotyöhön, ei voi tällöin rajoittua edustusdemokratiaan. Luonnehtiessaan Neuvostovallan valtiokoneistoa V. I. Lenin totesi: "... Se antaa mahdollisuuden yhdistää parlamentarismin etuisuudet välittömän ja suoranaisen demokratian etuisuuksiin, t.s. yhdistää kansan valitsemien edustajain ominaisuudessa sekä lainsäädännöllisen tehtävän *että lakien toimeenpanon.* Porvarilliseen parlamentarismiin verrattuna tämä on demokratian kehityksessä sellainen edistysaskel, jolla on maailmanhistoriallinen merkitys" (Teokset, 26. osa, s. 84).

Porvarillisen järjestelmän ilmapiirin synnyttämä hajaantumis-, kilpailu- ja kiistelyhenki rakentaa jatkuvasti esteitä sentralismin ja demokratian yhdistämisen tielle. Vastapainoksi tälle sosialistisessa valtiossa sovellettiin johdonmukaisesti käytäntöön kaikkien valtionelinten valinnallisuusperiaate — alhaalta ylös saakka — ja paikalliset hallintoelimet tehtiin yhdentyyppisiksi valinnallisten keskuselinten kanssa, mikä turvasi edellytykset sentralismin periaatteen toteuttamiselle.

Lyhyesti sanoen sosialismin oloissa voitetaan ensi kertaa historiassa valtion ja yhteiskunnan valtaosan välinen antagonismi, mikä tietää demokratian ja valtiovallan yhdistymistä.

Porvarillisen demokratian rajat

Marxisteille-leninisteille kysymys demokraattisten laitosten puolustamisesta ei ole läheskään yhdentekevä siinäkään tapauksessa, että kyseessä ovat porvarillisen demokratian tarjoamat rajoitetut, kavennetut oikeudet ja vapaudet. Tällöin on vain analysoitava kapitalismin oloissa tapahtuvan demokraattisen edistyksen merkitystä joukkojen mukaan saannille taisteluun sosialismin puolesta.

Lokakuun vallankumous synnytti uudentyyppisen — proletaarisen — demokratian, jonka porvariston kaikki ideologit ja poliitikot ottivat vastaan pistimin.

Niissä oloissa Kommunistinen Internationaali katsoi erääksi päätehtävistään osoittaa paikkaansapitämättömäksi demokratian ja vallankumouksen vastakkainasettelun, johon porvaristo turvautui eristääkseen proletaarisen vallan-

kumousliikkeen muista demokraattisista voimista. Se pyrki saamaan joukot ymmärtämään, että vallankumous on erottamattomasti sidottu demokratian laajentamiseen. Erityisen tärkeätä oli eliminoida reformismille ominainen epäluottamus joukkojen poliittista taistelua kohtaan, jonka tuloksena poliittinen toiminta samastettiin vain parlamentaariseen toimintaan. Kommunistit olivat selvillä siitä, että ennakkoluulot, jotka olivat muodostuneet porvariston johdolla käydyssä demokraattisessa taistelussa saatujen monivuotisten kokemusten pohjalla, voidaan voittaa vain järjestämällä sellaista poliittista joukkotaistelua, joka sallii joukkojen kartuttaa uusia kokemuksia, jotka johdattavat niitä laajemman demokratian ymmärtämiseen. Käyttäen hyväkseen kaikkia parlamentaarisen toiminnan tarjoamia mahdollisuuksia kommunistit panivat kuitenkin pääpainon joukkojen ulkoparlamentaaristen esiintymisten järjestämiseen. He esittivät merkittävää osaa järjestäessään joukkotaistelua imperialististen valtioiden aggressiivisia toimia vastaan, Ruhrin ja Rheinin alueen miehitystä vastaan, Marokossa käytyä siirtomaasotaa vastaan, itävää fasismia vastaan, demokraattisten oikeuksien ja vapauksien puolesta. Erotukseksi sosialidemokraateista ja muista vasemmistovoimista, jotka luottivat etupäässä porvarillisdemokraattisten laitosten hyväksikäyttöön, kommunistit luottivat ensisijaisesti joukkojen poliittisen aktiivisuuden kaikkinaiseen kehittämiseen, joukkojen tietoiseen puuttumiseen ei vain yksityisten poliittisten ja sosiaalisten kysymysten vaan myös poliittisen vallan ongelmien ratkaisemiseen.

Neuvostovallan lujittumisen myötä sosiaalipoliittinen käytäntö alkoi ensi kertaa historiassa esiintyä porvarillisen demokratian arvostelijain ominaisuudessa osoittaen havainnollisesti porvarillisdemokraattisten normien ja laitosten suppeuden ja myötävaikuttaen etenkin työtätekevien kaikinpuolisten sosiaalisten oikeuksien ja vapauksien vakiintumiseen demokratian erottamattomana osana.

Työtätekevien sosiaalisten oikeuksien ja vapauksien puolesta käytävän taistelun muuttuminen osaksi yleisdemokraattista taistelua muuttaa vuorostaan työtätekevien joukkojen näkemyksiä valtion toiminnan luonteesta ja alueesta. Työtätekevien sosiaalistaloudellisten oikeuksien turvaaminen edellyttää valtion aktiivista puuttumista sosiaalis-taloudellisiin suhteisiin. Porvarillinen valtio saattoi tosin myöntää tiettyjä poliittisia oikeuksia, joita koskevat vaatimukset olivatkin ennen demokraattisen taistelun tunnuksia, mutta työtätekevien sosiaalisten ja taloudellisten oikeuksien täydellinen turvaaminen ei ole ajateltavissa ilman valtiovallan luokkaluonteen muuttumista.

Näillä kulkusuunnilla laskettiin perusta uudelle demokraattiselle liikkeelle, jonka ohjelma ei pitäytynyt porvarillisen demokratian puitteisiin. Ja vaikka kommunistien ponnistukset tämän uuden demokraattisen liikkeen kehittämiseksi eivät saaneetkaan tukea

demokraattisten voimien ei-kommunistiselta osalta, osoittautuivat ne sittemmin pelastukseksi itse demokratialle.

Kapitalismin yleiskriisi pani alulle porvarillisen demokratian kriisin maailman mitassa, mutta porvarillisen demokratian poliittiset voimat havaitsivat sen kouraantuntuvasti vasta 1930-luvun alkupuoliskolla. Tällöin kapitalismi törmäsi ensi kertaa mahdottomuuteen löytää ulospääsyä talouspulasta tavanomaista tietä, ilman valtion puuttumista talouteen. Tällaista ratkaisua vastaan nousi kuitenkin perinteinen porvarillisdemokraattisten laitosten ja näkemysten järjestelmä: pääoman herruuden oloissa valtiovallan voimistuminen, joka tapahtuu valtion laajentaessa puuttumistaan sosiaalis-taloudellisiin suhteisiin, sisältää nimittäin myös demokratian kannalta vaarallisia tendenssejä.

Toisaalta kansanjoukoissa, jotka talouspula oli saattanut epätoivoon, kypspi jyrkkä vastalause sitä vastaan, että porvarillisen demokratian laitokset tosiasiallisesti ylenkatsoivat joukkojen polttavimpia tarpeita. Fasismi käytti tätä seikkaa täydessä määrin sosiaalisen perustansa laajentamiseen.

Niin kauan kuin etualalla pysyi porvarillisen demokratian ja vallankumouksen välinen antagonismi, kaikki porvarilliset puolueet sekä sosialidemokratian reformistinen osa kantoivat yhdessä "puhtaan" demokratian lippua kamppailleen vallankumouksellista liikettä vastaan. Fasismin vaaran siirtyminen etualalle sai aikaan kahtia jakautumista ja hajaannusta "puhtaan" demokratian kannattajien leirissä. Osa porvaristoa antoi tukensa fasismille, kun taas porvarillisen demokratian kannattajat ja heidän liittolaisensa reformististen sosialidemokraattisten puolueiden ominaisuudessa eivät kyenneet kehittelemään tehokasta taistelupolitiikkaa fasismia vastaan edes porvarillis-demokraattisten vapauksien puolustamiseksi.

Uudessa tilanteessa vallankumouksellinen liike osoittautui fasisminvastaisen taistelun etujoukoksi. Kommunistit, joita porvarillinen propaganda oli panetellen luonnehtinut demokratian vastustajiksi, esiintyivätkin porvarillisdemokraattisten vapauksien johdonmukaisimpina puolustajina.

Kommunistien rooli fasisminvastaisen taistelun etujoukkona ei muotoutunut minkään yhteensattuman tuloksena, vaan se oli ilmaus tieteellisestä strategiasta, jota he sovelsivat taistelussa fasistista taantumusta vastaan, jota perinteiset porvarillisen demokratian keinot eivät pystyneet hillitsemään. Fasisminvastaisen taistelun kuluessa joukot saivat niin muodoin poliittista kokemusta, joka auttoi niitä ymmärtämään vallankumouksellisen politiikan valtavan merkityksen yhteiskunnan demokraattisessa kehittämisessä.

Demokratia ja sosialismi

Sodanjälkeisellä kaudella porvarillisen demokratian rajallisten mahdollisuuksien ja demokraattisen kehityksen reaalitarpeiden välinen syvenevä kuilu muuttui pollittisen elämän pysyväksi piirteeksi. Taloudellisen kehityksen tarpeet ja

luokkataistelun logiikka laajensivat valtio-monopolistista puuttumista taloudellisten ja sosiaalisten suhteiden alalla, mikä oli kuitenkin vain omiaan syventämään ja kärjistämään porvarilliselle yhteiskunnalle ominaisia antagonismeja. Nykyään on itse asiassa kysymys porvarillisen yhteiskunnan koko hallintojärjestelmän häiriötilasta.

Tuotannon yhteiskunnallistaminen on saanut sellaiset mittapuitteet, että hallinnon keskittäminen yleiskansallisella tasolla muodostuu taloudellisen kehityksen välttämättömäksi ehdoksi. Keskitetty hallinto menettää kuitenkin tehokkuutensa, jollei sitä yhdistetä tuotantovälineiden yhteiskunnallistamiseen ja kaikkien hallintonivelten demokratisointiin. Tällaisen hallinnondemokratisoinnin objektiivinen tarve törmää toisaalta välittömästi yhteen porvariston luokkaetujen kanssa, sillä porvaristo pyrkii keskittämään komentotehtävät maksimaalisesti omiin käsiinsä ja voimistaa demokraattisten toimenpiteiden vastustamista. Juuri tästä seikasta eli suurpääoman ahtaasti luokkakantaisesta omahyväisyydestä johtuen valtiomonopolistisen herruuden järjestelmä tähtäytyy sisäisesti demokratian kaventamiseen luoden maaperää autoritääristen tendenssien kasvulle.

Hallintojärjestelmän kriisi johtaa siihen, että demokraattisessa taistelussa muodostuu uusi sillanpääasema, mistä käsin joukot havaitsevat välttämättömäksi uudistaa perin pohjin koko tämä järjestelmä ja koko poliittinen rakenne. Näissä olosuhteissa menestyksellinen demokraattinen taistelu vaatii objektiivisesti ohjelmaa, joka ylittää porvarillisen demokratian puitteet. "Kylmän sodan" olosuhteet, vallankumouksellisten voimien vastainen moraalinen ja poliittinen terrori vain pidättivät väliaikaisesti, mutta eivät voineet keskeyttää demokraattisen liikkeen subjektiivisen tekijän muotoutumista. Kommunististen ja työväenpuolueiden kansainvälinen neuvottelukokous 1969 merkitsi päätösasiakirjaansa: "Puolustaessaan elinetujaan työtätekevät taistelevat samalla sosiaalisten oikeuksiensa ja demokraattisten vapauksien puolesta. Heidän vaatimuksensa suuntautuvat yhä suuremmassa määrin monopolipääoman herruuden järjestelmää vastaan, monopolipääoman poliittista valtaa vastaan" (Mezhdunarodnoje Soveshtshanije kommunistitheskih i rabotshih partij. Moskva 1969. Praha, 1969, s. 24). 1960-luvulla demokraattisen joukkoliikkeen ja porvarillisen demokratian välille piirtyi vielä yksi rajalinja, joka osoitti, että on olemassa ei vain objektiiviset vaan myös subjektiiviset edellytykset taisteluun uudentyyppisen demokratian puolesta.

Käänne kehityksessä kohti taistelua monopolipääoman poliittista valtaa vastaan vaikuttaa syvällisesti mitä laajimpien joukkojen mielialoihin. Nämä joukot alkavat yhdistää poliittisen vapauden aatteen ei vain kaiken sen säilyttämiseen, mikä on saavutettu taistelussa demokratian puolesta ja ennen muuta fasisminvastaisessa taiste-

lussa, vaan myös porvarillisen demokratian rajoittuneisuuden voittamiseen. Tämän tuloksena demokraattisen taistelun vallankumoukselliset potenssit kasvavat valtavassa määrin.

Demokraattisen leirin ei-kommunistinen osa reagoi näihin prosesseihin varsin ristiriitaisesti. Useimmissa kapitalistisissa maissa perinteisissä porvarillisen demokratian puolueissa on tapahtunut hajaannusta, ne ovat monessa suhteessa menettäneet entisen ensisijaisen roolinsa poliittisessa elämässä.

Myös työväenliikkeen reformistisen virtauksen johtajat ovat joutuneet vaikeuksiin. Hehän olivat aikoinaan käyttäneet ”puhtaan” demokratian tunnusta työväenluokan hajottamiseksi ja käydäkseen taistelua vallankumouksellista virtausta vastaan.

Sellaisissa olosuhteissa vain aatteellis-poliittinen *oikeistolaistuminen* saattoi toimia reformismin pelastavana oljenkortena sosialidemokraattisessa liikkeessä. Ja todellakin: kun ennen sotaa suurin osa Sosialistisen työväeninternationaalin vaikutusvaltaisista puolueista julisti uskollisuuttaan marxismille, niin jo vuonna 1951 Sosialistisen internationaalin Frankfurtin deklaraatio torjui marxilaisuuden avoimesti korvaten sen ”puolueettomuus”-periaatteella filosofiassa. Käytännöllisen ilmauksensa nämä asettamukset saivat Sosialistisen internationaalin julistamassa ”kolmannen voiman” politiikassa, joka veti monet sosialidemokraattiset puolueet avoimesti yhteistyöhön oikeistolaisten puolueiden kanssa.

Sosialidemokratian yhteiskunnallis-poliittinen luonne, sen sosiaalisen perustan työväenvoittoisuus ja jopa itse tosiasia, että liike julistaa pyrkivänsä sosialistisiin päämääriin, — kaikki tämä asettaa tietyt rajat sosialidemokraattisen johdon oikeistolaistumiselle. Niin suuri rappeuttava vaikutus kuin opportunistisella ideologialla onkin joukkoihin, välimatka sosialidemokraattisen johdon politiikasta joukkojen mielialoihin, joukkojen luokkataistelun kuluessa kartuttamaan omaan poliittiseen kokemukseen, välimatka, joka pysyi näkymättömissä niin kauan kuin joukot pysyivät enemmän tai vähemmän passiivisina, paljastui heti luokkataistelun kärjistymisen myötä 1960-luvulla.

1960-luvun puolivälissä vasemmistovirtaukset sosialidemokrattisissa puolueissa aktivoituivat merkittävästi. Erityisen kuvaavaa tässä suhteessa on ammattiliittojen vasemmistolaistuminen, minkä tuloksena eräissä maissa (Englanti, BRD) ammattiliittojen poliittinen linja muuttui ensi kertaa sosialidemokratian koko historiassa vasemmistolaisemmaksi kuin sosialidemokraattisten puolueiden politiikka.

Kuvaavaa on myös se, että sosialidemokraatisten ideologien on ollut pakko — joukkojen mielialat huomioon ottaen — jättää varjoon ”puhtaan” demokratian konseptiot ja julistaa välttämättömäksi demokraattisen taistelun laajentaminen sosiaalis-taloudellisia suhteita koskevaksi. Tosin he tekevät tämän aatteen vallankumouksillisen

merkityksen sisällyksettömäksi pohdiskelemalla mahdollisuutta rakentaa sosialismi pelkästään lisäämällä "taloudellinen ja sosiaalinen demokratia" jo olemassa olevaan porvarilliseen poliittiseen demokratiaan. Tämä keinotekoinen rakennelma hajoaa kuitenkin työtätekevien taloudellisten ja sosiaalisten oikeuksien puolesta käytävän joukkotaistelun edistymisen myötä.

Tämän lisäksi 1960-luvulla tapahtui varsin tärkeä muutos työväenliikkeen ulkopuolella olevien demokraattisten voimien keskuudessa, jotka ennen olivat olleet "puhtaan" demokratian ideologian ja politiikan tuki ja turva. Ylioppilaiden ja sivistyneistön merkittävien joukkojen poliittinen aktivoituminen synnytti liikkeen, joka otti nimekseen "uusvasemmisto". Tämän liikkeen leimaavia piirteitä ovat usein anarkistinen vaatimus valtion hävittämisestä ja antiparlamentarismi, joka objektiivisesti ottaen saattaa olla eduksi autoritäärisille voimille. Näistä heikkouksista huolimatta "uusvasemmistolaista" suuntausta edustavat kirjailijat arvostelivat jyrkästi porvarillisen demokratian paheita luonnehtien sitä järjestelmäksi, jossa riistäjävähemmistö alistaa herruuteensa yhteiskunnan valtaenemmistön.

Ei-proletaariset demokraattiset kerrokset eivät rajoitu tietystikään protestoivaan sivistyneistöön ja ylioppilaisiin. Sivistyneistön poliittiset asenteet kiinnostavat kuitenkin työväenluokkaa erittäin suuresti, koska tämä taistelee ruumiillisen ja henkisen työn tekijöiden liiton puolesta. Sitä paisti sillä osalla sivistyneistöä, joka täyttää yhteiskunnassa ideologisia tehtäviä, on erityisen suuret mahdollisuudet vaikuttaa yleisen mielipiteen muodostukseen. Valtava merkitys on viime kädessä sillä tosiasialla sellaisenaan, että se kerros, joka täyttää yhteiskunnassa merkittävän osan hallintotehtävistä, kohdistaa porvarilliseen demokratiaan voimistuvaa arvostelua.

Ollen selvillä niin sosialidemokraattisten asenteiden (poliittisen rakenteen vallankumouksellisen uudistamisen suhteen) kuin "uusvasemmiston" asenteiden (se, että ei ymmäretä poliittisen taistelun sosiaalista perustaa ja reaalikoneistoa) heikkouksista kommunistit noudattavat rakentavaa periaatteellista linjaa pitäen nykyään mahdollisena liiton luomista porvarillisen demokratian puitteet ylittävän ohjelman pohjalta ja taistelevat yhdistääkseen "kaikki demokraattiset virtaukset poliittiseksi liitoksi, joka kykenee ratkaisevalla tavalla rajoittamaan monopolien roolia maan taloudessa, tekemään lopun suurpääoman vallasta ja toteuttamaan myös perinpohjaiset poliittiset ja taloudelliset uudistukset, jotka varmistavat mahdollisimman suotuisat olosuhteet taistelun jatkamiselle sosialismin puolesta" ("Mezhdunarodnoje Soveshtshanije kommunistitsheskih i rabotshih partij. Moskva 1969", s. 28).

Italian kommunistisen puolueen pääsihteeri E. Berlinguer on sanonut: "Ei voi olla reaalia etenemistä kohti sosialismia, jollei se ole samalla tulos demokratian

johdonmukaisesta kehittämisestä ja tämän kehityksen järkähtämättömästä ohjaamisesta proletariaatin toimesta". Ollen toisaalta varmoja teoreettisten katsantokantojensa oikeellisuudesta ja joukkojen elävän käytännön kasvattavasta voimasta kommunistit esittävät tässä vaiheessa sellaisen demokraattisen järjestelmän puolesta käytävän taistelun ohjelmaa, joka olematta sosialistinen olisi taloudellisessa, sosiaalisessa ja poliittisessa suhteessa askel eteenpäin porvarilliseen demokratiaan verrattuna, askel sosialismiin johtavaa tietä. Ranskan kommunistisen puolueen 20. edustajakokouksen päätöslauselmassa korostetaan, että ranskalaiset kommunistit taistelevat "pystyttääkseen etumaisen demokratian järjestelmän, joka avaa tien sosialismiin" ("XX sjezd Frantsuzkoi kommunistitsheskoi partii". M., 1973, str. 121).

Taloudelliset edellytykset tällaisen demokratian rakentamiseen on luotava monopolististen yritysten demokraattisen kansallistamisen ja talouden demokraattisen suunnittelun ja johtamisen avulla.

Pitää paikkansa, että osa kommunistien esittämän demokraattisen ohjelman sisältämistä vaatimuksista voidaan lukea myös sosialidemokraattisten puolueiden ohjelmasta, mutta sosialidemokraatit antavat talousuudistuksille omavaraisen merkityksen sivuuttaen poliittisen vallan luonteen. Sosialidemokraattisten puolueiden toiminnassa on usein havaittavissa omalaatuista työnjakoa: joukot osallistuvat välittömästi taisteluun jokapäiväisten vaatimustensa tyydyttämiseksi, mutta taistelussa poliittisesta vallasta niiden osuus rajoittuu äänestykseen vaaleissa ja omien johtajiensa toiminnan tukemiseen parlamentissa ja hallituksessa. Missään vaiheessa näissä puolueissa ei oteta puheeksi koko poliittisen vallan täydellistä siirtämistä kansanjoukoille. Sen sijaan ehdotetaan rajoittumista hallitusvallan siirtämiseen sosialidemokraateille.

Kommunistit tuomitsevat päättävästi tämänlaatuisen työnjaon ja antavat joukkojen toiminnalle perusroolin. Kommunistit kehittävät taistelua poliittisten peruspäämäärien saavuttamiseksi kolmella suunnalla: 1) he käyttävät olemassa olevia poliittisia vapauksia, parlamenttia ja muita porvarillisdemokraattisia laitoksia puolustaakseen työväenluokan etuja ja lujittaakseen sen poliittisia asemia; 2) he järjestävät joukkoja taisteluun vallasta "alhaalta käsin"; 3) he taistelevat yhteiskunnan poliittisen organisaation sellaisten uusien muotojen vakiinnuttamiseksi, jotka pystyvät varmistamaan harppauksen korkeimpaan demokratiaan. "Käyttäessään kaikkia käsillä olevia parlamentaarisen toiminnan mahdollisuuksia kommunistit korostavat, että tärkeintä taistelussa demokratian ja sosialismin puolesta on työväenluokan, kaikkien työtätekevien joukkoliikkeen käynnistäminen" ("Mezhdunarodnoje Sovesthtshanije kommunistitsheskih i rabotshih partij. Moskva 1969", str. 28).

On täysin ilmeistä, että ehdottaessaan rajoittumista vain ensin

mainittuun taistelusuuntaan sosialidemokraattiset johtajat tyrkyttävät selvästikin epädemokraattista konseptiota.

Olisi ennenaikaista puhua, että yhteiskunnan poliittisen rakenteen vallankumouksellisen uudistamisen ohjelma olisi saanut yleistä kannatusta. Kiistatonta on kuitenkin se, että mitä laajimmat osat työväenliikettä ja demokraattista liikettä ovat alkaneet ymmärtää porvarillisen demokratian suppeuden ja riittämättömyyden.

Porvarillis-demokraattisen valtion rakenteen ja laitosten muuttamista ja yhteiskunnan poliittisen organisaation uusien muotojen luomista tarvitaan, jotta kansanjoukoilla olisi mahdollisuus päästä valtion johtoon. Viime vuosikymmenen aikana mitä laajemmat joukot ovat alkaneet tuntea merkittävästi suurempaa kiinnostusta valtiojärjestykseen liittyviin ongelmiin. Ne ovat voimistaneet vaistonvaraista pyrkimystään uusiin poliittisen organisaation muotoihin, jotka täydentävät edustusdemokratiaa välittömällä demokratialla ja avaavat kansanjoukoille pääsyn yhteiskunnan johtoon.

"Vaatimus työläisten, toimihenkilöiden ja ammattiyhdistysten osallistumisesta johtoon on tullut keskeiseksi ongelmaksi taistelussa demokraattisen edistyksen puolesta", sanotaan Saksan kommunistisen puolueen Düsseldorfin edustajakokouksen (1971) teesissä. Samalla tässä taistelussa ilmenee joukko uusia näkökohtia. Se on laajentunut yli työväenliikkeen puitteiden laajojen ei-proletaaristen kerrosten, ennen muuta sivistyneistön mukaantuloon ansiosta; se on alkanut koskea yhteiskunnan kaikkia johtoelimiä ja muuttumaan poliittiseksi taisteluksi toimeenpanovallan pitämiseksi demokraattisessa valvonnassa.

On vaikea yliarvioida demokratisoinnin puolesta käytävän joukkotaistelun johtamisen osuutta vallankumouksen subektiivisen tekijän valmistelussa. Tätä taistelua käydään alalla, jolla ihmisten tosiasiallinen eriarvoisuus peittelemättömimmin esiintyy. Taistellessaan kontrollioikeuksiensa ja johdon demokratisoinnin puolesta työtätekevät joukot ottavat tärkeän askeleen henkisessä vapautumisessaan, kehittäen itsessään tarvittavan itsenäisyyden ja vastuullisuuden, hankkien tietoja ja johtamistottumuksia (jota ilman itse ajatus joukkojen välittömästä osallistumisesta yhteiskunnan johtoon jäisi epäreaaliksi) ja viime kädessä ymmärtäen välttämättömäksi vallan valtaamisen.

Taistelussa johdon demokratisoinnin puolesta työväenluokan lähimpien etujen ja perusetujen yhteisyys tulee esiin erityisen selvästi. Ei tarvita muuta kuin irrottaa johdon demokratisointia koskeva tunnus poliittisesta vallasta käytävän taistelun yleistehtävistä, kun tämän tunnuksen merkitys vääristyy täydellisesti. Ei tarvita muuta kuin rajoittaa yritysdemokratian päämäärät kyseisen yrityksen työntekijöiden taloudellisiin lähivaatimuksiin, kun tämän tunnuksen vallankumoukselliset potenssit muuttuvat omaksi vastakohdakseen. Sillä

työnantaja voi silloin kuvata milteipä kaiken yrityksen voittoja lisäävien toimenpiteiden vastaisen opposition työläisten etujen vastaiseksi. Tällainen tilanne antaa porvaristolle laajat mahdollisuudet sosiaaliseen luovimiseen, paternalistisen politiikan harjoittamiseen ja kaikkien sosiaalisen vastalauseen itujen tukahduttamiseen.

Kommunistit torjuvat yritykset madaltaa taistelu johdon demokratisoinnin puolesta trade-uniontoiminnan tasolle, mutta viittaavat samalla siihen, että aikeet hävittää kapitalismi anarko-syndikalististen itsehallintoprojektien avulla eivät ole toteutettavissa. Johdon demokratisointi voidaan aloittaa vallitsevan järjestelmän puitteissa, mutta sen päätökseen vieminen vaatii yhteiskunnan vallankumouksellista uudistamista, sillä porvaristo kokonaisuutena ei suostu hyvästä tahdosta rajoittamaan ja horjuttamaan pääoman valtaa työväen ja demokraattisen kontrollin järjestelmän kautta. Tästä syystä johdon demokratisoinnin puolesta käytävän taistelun menestyksellinen kehittäminen saattaa joukot yhteentörmäykseen koko valtiomonopolistisen kapitalismin järjestelmän kanssa.

Porvarillisen demokratian oloissa toimeenpaneva valta on erotettu kansanjoukoista kaksinkertaisella sululla: sillä, että kansanjoukkojen osallistuminen poliittisten päätösten tekoon rajoittuu edustusoikeuteen, ja toisaalta vallanerotteluperiaatteella. Taistelu työväen kontrollin ja johdon demokratisoinnin puolesta avaa työtätekeville joukoille mahdollisuuden vaikuttaa toimeenpanovaltaan suoraan, näiden sulkujen sivuitse, täydentäen edustusdemokratiaa suoralla, välittömällä demokratialla ja merkiten tosiasiallisesti taistelua vallanerottelun lopettamiseksi.

Taistelussa johdon demokratisoinnin puolesta syntyy organisaatiomuotoja, jotka niin sosiaalisessa (työtä tekevä vähemmistö on niissä vastakkain porvarillis-demokraattisen valtion laitoksissa hallitsevan riistäjävähemmistön kanssa) kuin rakenteellisessa suhteessa (täydentäen edustusdemokratiaa suoralla demokratialla) edustavat laadullisesti uusia periaatteita, jotka ovat ominaisia korkeimman tyypin demokratialle — sosialistiselle demokratialle. Joukkotaistelun käynnistäminen työväen kontrollin ja johdon demokratisoinnin puolesta luovat sille suotuisat aatteellis-poliittiset olosuhteet.

Tällainen on eräs nykyisen luokkataistelun lupaavista suuntauksista, joka heijastaa aikamme yhteiskunnallisen kehityksen syvää laimukaisuutta — demokraattisten ja sosialististen tehtävien lähentymistä. Vallankumouksen objektiivisten ja subjektiivisten edellytysten kypsymisen myötä demokraattisen kehityksen tarpeet tulevat kasvamaan ja syventymään ja yhä suurempi osa demokraattista tehtävistä tullaan ratkaisemaan vallankumouksellisten ohjelmien pohjalta.

KOMMUNIST
n:o 17, 1975

KANSAINVÄLISIÄ KYSYMYKSIÄ

J. JEVSEJEV
historiatieteiden kandidaatti

Hyökkääjän sionistinen kaukalo

Vuoden 1973 lokakuun kampanjan epäonnistuttua monet israelilaiset alkoivat kylmäjärkisesti arvioida Israelin sisäisen ja ulkoisen tilanteen reaalisuutta.

Maassa alettiin yhä äänekkäämmin vaatia sotatilan lopettamista arabimaiden kanssa, miehitettyjen alueiden vapauttamista ja suhteiden normalisointia naapurivaltioiden kanssa. Mainitunlaiset mielialat saattoivat Israelin hallitsevan huippukerroksen luonnollisesti levottomuuden valtaan. Propagandakoneisto, joka auttaa Tel-Avivin militaristeja lietsomaan maassa sotapsykoosia, käynnistettiin täydellä teholla. Israelin joukkotiedotusvälineet yrittävät sitkeästi saada kansalaispiirit vakuuttuneiksi Tel-Avivin poliittisen linjan oikeellisuudesta. Ne väittävät, että Tel-Avivin on muka pakko "valmistautua sotaan elääkseen rauhassa". Maan virallisilta puhujankorokkeilta kajahtelee edelleen sensuuntaisia lausuntoja, että Israelin hallitus aikoo pitää Golanin kukkulat, avainasemat Siinain niemimaalla ja muut arabialueet hinnalla millä hyvänsä.

Israelin hallituksen seikkailunomainen linja saa tukea kansainvälisen sionismin johtavilta piireiltä, Euroopan ja Amerikan eri maissa toimivilta aseiden tuottajilta ja asekauppiailta, jotka ovat Israelin päätuki.

Yleismaailmallisen sionistijärjestön johtamille kansainvälisen sionismin poliittisille järjestöille kuuluu eräs tärkeimmistä sijoista niiden joukossa, jotka aktiivisesti tukevat Israelin politiikkaa. "Amerikan juutalaisten vuosikirjan" antamien tietojen mukaan tällä Yleismaailmallisella sionistijärjestöllä on mahdollisuus mobilisoida juutalaisseurakunnat tukemaan Israelin valtiota yli 70 maassa toi-

mivien filiaaliensa kautta. Samaan tarkoitukseen käytetään Yleismaailmallista juutalaiskongressia, jolla on samaten omat osastonsa ja keskuksensa yli 80 valtiossa maapallon eri puolilla.

Nämä järjestöt, jotka ovat kietoneet verkkoihinsa miltei koko kapitalistisen maailman, kätkevät kylttiensä alle paitsi israelilaismieliset asiamiehet ja veronkantajat, jotka perivät "henkiveroa" juutalaista alkuperää olevilta henkilöiltä, myös sionistien värväyspisteet, nämä Israelin sotakoneistoa palvelevat omalaatuiset "tykinruoan" hankintakonttorit, vakooja- ja tihutyöntekijälaitokset, agitaatio- ja propagandakeskukset, antikommunistiset ja neuvostovastaiset assosiaatiot ja liigat.

Tel Avivin ministerit ja Israelin poliittisten puolueiden johtajat, kenraalit ja liikemiehet ovat vetäneet Israelista suuren määrän lento- ja merireittejä sionistipääoman "kultakaukaloille", jotka syöttävät hyökkääjiä säännöllisesti ja runsasti miljoonien ja jopa miljardien suuruisilla apurahoilla.

Sanomalehti "Jerusalem Post" mainitsee, että eräiden Euroopan ja Amerikan suurimpien finanssija teollisuuspösöjen aloitteesta on israelilaisten hyökkääjien laittomasti anastamassa Jerusalemissa toiminut kesäkuusta 1967 alkaen niin sanottu juutalais-miljonäärien Talouskonferenssi, johon kuuluu lähemmäs puolituhatta vaikutusvaltaisinta ja mahtavinta pankkiiria ja yrittäjää kaikkien maanosien kymmenistä suurista ja pienistä maista. Nämä miehet ovat Israelin todellisia isäntiä, jotka määräävät maan poliittisen linjan.

Israelin kommunistisen puolueen informaatiobulletiini on maininnut, että Talouskonferenssin päätöksen mukaisesti käsiteltiin jo vuonna 1968 kysymys erityisen yhtiön — "Israel corporationin" — perustamisesta, jonka tehtävänä on pääomansijoitusten suuntaaminen Israelin heikentyvään talouteen ja myös ei-juutalaisten kapitalistien mukaan saaminen tähän toimintaan. Näille viimemainituille taataan korkeat voitot ja heidät vapautetaan verotuksesta kolmeksikymmeneksi vuodeksi. Yhtiön toimintaa valvoo "itse Parooni", kuten israelilainen lehdistö nimittää kunnioittavasti, suurella kirjaimella, pariisilaista pankkiiria Rotschildia, joka on Ranskan suurimpia omistajia ja jota pidetään sionistien kruunaamattomana kuninkaana. Hänen luonaan ovat käyneet kumarrus- ja neuvonsaantimatkalla niin Meir kuin Rabin ja Dayan.

Sionistit tulivat niin häikäilemättömiksi, että jopa lakkasivat naamioimasta kiinteää yhteyttään sellaisen johtavan kapitalistisen maan kuin USA:n finanssi- ja teollisuusmiehiin. Tämä synnytti odottamatonta tyytymättömyyttä jopa Yhdysvaltain yhteiskunnan taantumuksellisimmissa piireissä — kenraalien keskuudessa. Vuoden 1974 lopulla esikuntapäälliköiden komitean puheenjohtaja kenraali George Brown esitti sensaatiomaisen lausunnon (Israelia tukevien ja sionistijärjestöjen toimintaa johtavien) juutalaisten monopolistien harvalukuisen ryhmän ylivallasta Amerikan poliittisessa ja ta-

loudellisessa elämässä. Nämä monopolistit vahingoittavat USA:n etuja ja vaikeuttavat Yhdysvaltain hallituksen ulkopoliittista toimintaa. Sionistipiirien vastaus oli salamannopea. Asialle pantiin Amerikan sionistien koko koneisto niin, että suoraan poliittisen rangaistuksen välttämiseksi kenraali joutui virallisesti perumaan sanansa ja pyytämään anteeksi "harkitsemattomia" ilmaisujaan.

Tämä amerikkalaisen imperialismin etuja uskollisesti palveleva toimihenkilö tuomittiin julkisesti ei vain virallisten sionistitoimitsijoiden lausunnoissa, vaan myös amerikkalaisten lehtien palstoilla nimekkäiden ja vähemmän nimekkäiden lehtimiesten toimesta. Näin sionistipoliitikot käyttävät lehdistöä, radiota, TV:ta ja elokuvia omien etujensa mukaisesti. Tunnettua on, että esimerkiksi USA:ssa sionisteille kuuluu 80 % paikallisista ja kansainvälisistä uutistoimistoista.

Sionistit julkaisevat ja lähettävät ympäri maailmaa 1 036 erilaista sanomalehteä ja aikakausjulkaisua. Ja pääoman maailmassahan "musiikin tilaa se, joka maksaa". Tämän "musiikin" säestyksellä israelilaisilla onnenonkijoilla on mahdollisuus kahmia uskomattoman suuria varoja arabimaiden vastaisiin hyökkäystoimiin ja seikkailuihin, sotakalustoon ja uusimpiin aseisiin yksityiskapitalististen pankkien kassoista, sionistien omistamien suurten monopolistiyhtymien hyväntekeväisyysrahastoista sekä saada valtionlainoja johtavilta länsimailta... "puolustuskyvyn turvaamisen" verukkeella. Egyptiläinen sanomalehti Al-Ahram kirjoitti jokin aika sitten, että kolmen lähimmän vuoden aikana Tel-Aviv aikoo puristaa suojelijoittensa rahasäkistä kolme miljardia dollaria. Toiset lehdet mainitsivat vielä huomattavimmista summista — 7,5 miljardista 17 miljardiin dollariin!

Viime kuukausien aikana Israelin ylimmät johtohenkilöt — pääministeristä valtiovarainministeriin — ovat suorittaneet sarjan vierailuja Länsi-Eurooppaan ja Etelä-Afrikkaan. Näiden Matkojen tarkoituksena on ollut varojen kerääminen Israelin talouden rahoittamiseksi ja kasvavien sotamenojen maksamiseksi. Israelilaisten kenraalien menot ovat nimittäin aikamoiset. Italialaisen viikkolehden "Rinascitan" antaman tiedon mukaan yksistään vuoden 1973 lokakuun taistelut maksoivat Tel-Aviville 7,2 miljardia dollaria, ja pelkästään Barlewin linjan rakentaminen Suezin kanavan itäiselle rannalle maksoi Israelille yli 200 miljoonaa dollaria.

Yhtä suuria varoja sionistit käyttävät propagandasotaan arabien kansallista vapautusliikettä ja sen liittolaisia ja ystäviä, siinä luvussa Neuvostoliittoa vastaan.

Erityisen raivokkaiksi sionistipropagandistien SNTL:oa vastaan suuntaamat hyökkäykset muuttuivat NKP:n 24. edustajakokouksen jälkeen, joka hyväksyi historiallisen Rauhanohjelman Neuvostovaltion ulkopoliittisen toiminnan perustaksi nykyvaiheessa. Koko sen ajan, mikä on kulunut edustajakokouksen jälkeen, sionismi on esiintynyt suhteiden normalisoin-

nin ja kansainvälisen jännityksen lientymisen vastustajien eturiveissä. Sionistit suorittavat kaikki myyräntyöoperaationsa yhdessä muiden taantumuksellisten imperialististen voimien kanssa, jotka katsovat liennytyksen uhkaavan niiden ahtaasti luokkakantaisia ryhmäetuja.

Tähän joukkoon on luettava ennen kaikkea imperialististen valtioiden sotateollisuuskompleksien edustajat, poliittiset onnenonkijat, jotka yrittävät rakentaa karriääriaan elvyttämällä "kylmän sodan" jäännöksiä ja jotka estävät normaalien kauppa- ja taloussuhteiden käynnistämistä sosialistisen ystävyysliiton maiden ja porvarillisten valtioiden kesken tasavertaisuuden ja keskinäisen hyödyn pohjalta. Kaunopuheisimpana esimerkkinä tämänlaatuisesta intressien yhteneväisyydestä on amerikkalaisen senaattorin Henry Jacksonin (joka on kiinteästi sidottu USA:n sotateollisuuskompleksiin) ja amerikkalaisten sionistien toiminta, jotka ovat muodostaneet erityiset lobbyistiryhmät vastustamaan aktiivisesti Neuvostoliitolle suotuimmuusstatuksen myöntävien lakiehdotusten hyväksymistä.

Yhdysvaltain lehdistöstä on saatu monia yksityiskohtaisia tietoja sionististen ja israelilaismielisten ainesten poliittisesta salaliitosta ja häpeällisistä keinotteluista Kapitoliumin kukkulalla, missä pääkaupunkilaisen Washington Post -nimisen sanomalehden diplomaattisen ilmaisun mukaisesti tapahtuu "amerikkalaisten etujen kieroutuminen Israelin mieliksi". Kuten tunnettua, 364 edustajahuoneen jäsentä (291 demokraattista ja 144 republikaanista) hyväksyi lakiehdotuksen sotaluottojen ja korvauksettomien lainojen myöntämisestä Israelille 2,2 miljardin dollarin arvosta. Näiden päätösten pohjalta on jo päästy sopimukseen siitä, että Tel-Aviville tullaan toimittamaan 48 supermodernia hävittäjäpommittajaa.

USA:n sionistipiirien ja eräiden Yhdysvaltain hallitukseen kuuluvien vastuunalaisten henkilöiden tukemina Israelin johtajat valmistautuvat avoimesti uusiin tunkeutumisiin arabien alueille kieltäytyen tunnustamasta Palestiinan arabikansan laillisia oikeuksia, vaikka ilman sitä Lähi-idän ongelmaa on nykyään mahdotonta ratkaista kokonaisuudessaan.

Länsi-Euroopan maissa toimivat sionistijärjestöt ovat käynnistäneet laajan kampanjan Israelin tueksi kehottaen antamaan aseellista ja finanssiapua "länsidemokratian Lähi-idässä olevalle tukilinnakkeelle" (kuten ne nimittävät Israelia). Nämä sionistijärjestöjen toimet ovat osatekijöinä liennytyksen vastustajien yhteisen salaliiton ketjussa. Tämä on totuus.

Tänä päivänä kaikuu kautta maailman yhä voimakkaampana vaatimus sotapesäkkeen hävittämisestä Lähi-idässä ja Israelin valanpitäjien ja näiden suojelijoiden pakottamisesta YK:n päätöslauselmien täyttämiseen sekä oikeudenmukaisen ja kestävän rauhan pystyttämiseen kyseisen alueen kaikkien valtioiden ja kansojen parhaaksi.

AGITATOR
n:o 12, 1975

M. M. SIDOROV:

Mitä on historiallinen materialismi

Miten yhteiskunta on syntynyt ja miten se kehittyy? Määrääkö historian kulun sattuma, salaperäinen voima, yksittäisten ihmisten tahto vai objektiiviset lait?

Näihin kysymyksiin muotoilivat ensimmäisenä tieteellisen vastauksen Marx ja Engels historiallisen materialismin opin muodossa. Sidorovin teos on tarkoitettu ennen kaikkea niille, jotka haluavat ensi kertaa tutustua historialliseen materialismiin, mutta tekijän laajat tiedot ja jäntevä esitystapa tekevät sen mielenkiintoiseksi asiaan perehtyneellekin.

SOSIALISTISEN OPISKELIJALIITON kirjasarja 8

suom. Moskovan ASS, 135 s. nid. 8.—

Tilattavissa postiennakolla,

SOL, 3 linja 7 b 37 00530 Helsinki 53

Kansantajuinen kuvaus materialistisesta historiankäsityksestä

E. Beztšerevnyh

Ihmisen olemisen salaisuus

Neuvostoliittolaisen tiedemiehen teos pohtii helposti tajuttavassa ja miellyttävässä muodossa syvällisiä filosofisia kysymyksiä: mikä on ihmiselämän tarkoitus, mikä ihminen on, mikä on ihmisen maailma ja mikä ihminen on maailmassa. Teos erittelee kysymystä vapaudesta ja välttämättömyydestä sekä kapitalistisen yhteiskunnan äärimmilleen viedyn työnjaon aiheuttamasta ihmisen pirstoutumisesta. Tekijä osoittaa kommunismin näiden historian arvoitusten ratkaisijaksi ja marxismin klassikkojen teoriat tienviitaksi yhteiskunnan kehittymiselle kommunismiin.
Elämän tarkoituksena on "maailman muuttaminen sellaiseksi, että jokainen ihminen voisi tietoisesti ja vapaasti, toverillisessa kanssakäymisessä kaltaistensa kanssa luoda ihmisen arvoiset yhteiskunnalliset suhteet ja vahvistaa itseään persoonallisuutena."

Suom. Matti Pykälä. 103 sivua, hinta nid. 7.—.

Kansankulttuuri Oy Hki

Ryhtykää tiedotteen

SOSIALISMIN TEORIA JA KÄYTÄNTÖ

asiamieheksi!

Lähettäkää tilaukset joko alla olevalla kupongilla tai erillisellä paperilla ja vähentäkää tilityksestä asiamiespalkkio 20 %. Tiedotteen tilausaika on kalenterivuodesta riippumaton. Esimerkiksi vuositilaus on voimassa tilauspäivästä vuoden eteenpäin. Tilaushinnat ja uutistoimistomme osoite tiedotteen takakannessa. Osoitteenmuutokset pyydetään tekemään kirjallisesti.

Tilaan tiedotteen SOSIALISMIN TEORIA JA KÄYTÄNTÖ seuraaville:

Nimi .... Päiväm. ....
Lähiosoite .... Päiväm. ....
.... tilausaika ...... kk
Postitoimipaikka ....

Nimi .... tilausaika ...... kk
Lähiosoite .... maksu ...... mk
.... maksu ...... mk
Postitoimipaikka ....

Tilausmaksun .... mk suoritan Ps-tilille 617 07-9.
Asiamies ....
Osoite ....

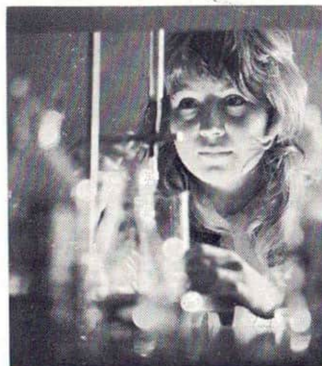
— — — — — — — — — — — — —

SOSIALISMIN TEORIA JA KÄYTÄNTÖ / Osoitteenmuutos
Tilaajan nimi .... Päiväys ....
Vanha osoite ....
Uusi osoite ....
Postitoimipaikka ....

TOISTUVASTI ILMESTYVÄ
JOUKKOJULKAISU

M·M MAAILMA JA ME

loistelias taskukuvalehti

TILATKAA MAAILMA JA ME ALLA OLEVALLA KUPONGILLA

IRTONUMERON HINTA 2,50 mk

Maaliskuun numerossa mm.:

Esimerkki ETYK-hengestä ★ Kädenpuristus Tahkoluodossa ★ Slaavilainen kokoelma ★ Opimme, piirrämme, rakennamme ★ Kaiku kertoo aarteista ★ Yhdistävä mosaiikki ★ Viiden vuoden harppauksin ★ Minkälaisia veroja maksetaan Neuvostoliitossa ★ Kansainvälisen naistenpäivän johdosta: Ennen ihmisen syntymää ★ Luonnolla on omat lakinsa★ Daugavan kirkas vesi ★ Aarremuseo ★ Maalaustaiteen runoilija ★ Työvälineinä kylmyys ja matematiikka ★ Varsova rakentaa ★ Tunne ja järki tanssiparina ★ Kohtaamme kentällä.

MAAILMA JA ME Hämeentie 8 HELSINKI 53

Tilaajan nimi ....

Lähiosoite ....

Postitoimipaikka ....

Tilauksen pituus 6 kk = 13.00 ☐ 1 v = 23,00 ☐ (x) haluttuun ruutuun
Muihin maihin 1 v = 27,00 ☐
Pohjoismaihin 1 v = 25,00 ☐

Tilaus alkaa ..../.......... 19.......... Tilausmaksu .... mk.
Tilaus maksetaan PS-tilille 66125 / laskutetaan tilaajalta. (Tarpeeton vaihtoehto yli)

UUTISTOIMISTO NOVOSTI, LÖNNROTINKATU 25 A, 00180 HELSINKI 18.
Puhelin 64 48 16. Ps-tili 617 07-9. Tilaushinta: koko vuosi 12 mk, puoli vuotta 6 mk, kuukausi 1,50 mk. Tilaushinnasta myönnetään 50 % alennus, jos tilauksia samaan osoitteeseen on vähintään 10 kappaletta.